

Sprawozdanie z realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Świdnickiego za lata 2014 – 2019

Wstęp

Niniejsze sprawozdanie ma na celu przedstawienie danych statystycznych za okres 2014 - 2019 w zakresie realizacji części programowej Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Świdnickiego na lata 2014 – 2020. **„Powiat Świdnicki miejscem zrównoważonego rozwoju i integracji mieszkańców w zakresie aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej i edukacyjnej”** – to misja ww. Strategii. W wizji rozwoju polityki społecznej w powiecie, przedstawiono najistotniejsze założenia, które zostały ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań. Strategia zawiera III cele strategiczne:

- I. Rozwój systemu wsparcia dziecka i rodziny,
- II. Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych i starszych,
- III. Aktywizacja osób zagrożonych marginalizacją społeczną.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy, w celu dokonania monitoringu zaplanowanej wizji, zgromadziło materiał sprawozdawczy z niżej podanych jednostek samorządowych i instytucji, tj.:

- Miasta Świdnicy,
- Gminy Świdnica,
- Gminy Świebodzice,
- Gminy Strzegom,
- Gminy Żarów,
- Gminy Marcinowice,
- Gminy Dobromierz,
- Gminy Jaworzyna Śląska (brak danych za rok 2018)
- Powiatowego Urzędu Pracy w Świdnicy,
- Zespołu Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych w Świdnicy,
- Starostwa Powiatowego w Świdnicy,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobromierzu,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marcinowicach,
- Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie,
- Ośrodka Pomocy Społecznej w Świebodzicach,
- Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu,
- Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej.

W dalszej części sprawozdania zostały przedstawione dane tabelaryczne i opisowe do poszczególnych celów strategicznych Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Świdnickiego na lata 2014 – 2020. Materiał zobrazuje realizację przez odpowiedzialne Jednostki na terenie Powiatu Świdnickiego, poszczególnych celów operacyjnych. Monitoring i ewaluacja przedstawionych danych, oparte były na systematycznej ocenie realizowanych działań. W związku z powyższym dokonano poniższej analizy.

CEL STRATEGICZNY NR 1 ROZWÓJ SYSTEMU WSPARCIA DZIECKA I RODZINY

Celem strategicznym rozwoju systemu wsparcia dziecka i rodziny jest zapewnienie społeczeństwu warunków rozwoju oraz pomocy w sytuacjach trudnych, poprzez doskonalenie systemu wspierania rodziny. System pomocy społecznej na terenie Powiatu Świdnickiego realizowany jest przez Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

System ma na celu umożliwienie dzieciom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Biorąc pod uwagę tendencje demograficzne niezmiennie ważnym czynnikiem lokalnej polityki społecznej pozostaje wspieranie rodzin, z jednej strony poprzez zabezpieczanie socjalne, z drugiej – w drodze kompleksowych działań służących wzmocnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzin. Ośrodki Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Świdnickiego spełniają swoje obowiązki, poprzez następujące działania:

Organizacja szkoleń, działań edukacyjnych i profilaktycznych adresowanych do osób dorosłych wymagających wsparcia.

Tabela 1. Działania edukacyjne realizowane przez Ośrodki Pomocy Społecznej na rzecz osób dorosłych w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba szkoleń, spotkań, warsztatów	20	12	7	27	27	19
Liczba uczestników	230	167	151	200	135	1189

W Ośrodkach Pomocy Społecznej działających na terenie Powiatu Świdnickiego w latach 2014-2016 rokrocznie zmniejszała się liczba organizowanych szkoleń, spotkań i warsztatów adresowanych do osób dorosłych wymagających wsparcia, a także z roku na rok zmniejszała się liczba osób objętych tą formą działań pomocowych. Z kolei w latach 2017-2018 ilość zorganizowanych przez Ośrodki Pomocy Społecznej szkoleń i spotkań znacząco zwiększyła się, przy jednoczesnym zmniejszeniu się w roku 2018 liczby uczestników korzystających z wsparcia. W roku 2019 w porównaniu do lat wcześniejszych liczba działań edukacyjnych realizowanych na rzecz osób dorosłych uległa obniżeniu, przy zwiększeniu o niemal 900% liczby uczestników tych działań.

Organizacja działań edukacyjnych i profilaktycznych dla dzieci i młodzieży wymagających wsparcia.

Ośrodki Pomocy Społecznej w latach 2014-2019 realizowały również szereg działań o charakterze informacyjnym, edukacyjnym i profilaktycznym, które były dedykowane dzieciom i młodzieży wymagającym wsparcia oraz organizowały wypoczynek, dożywianie, spotkania integracyjne, festyny, czy konkursy dla uczniów.

Tabela 2. Rodzaje działań edukacyjnych i profilaktycznych realizowane przez Ośrodki Pomocy Społecznej na rzecz dzieci i młodzieży Powiatu Świdnickiego w latach 2014 – 2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba placówek wsparcia dziennego na rzecz dzieci/młodzieży	40	34	31	21	22	12
Liczba dzieci/młodzieży korzystających z zajęć w placówkach	845	642	654	446	452	196
Liczba spotkań integracyjnych (np. festyny rodzinne, dzień dziecka, mikołajki)	48	51	51	21	24	31
Liczba dzieci objętych pomocą w formie dożywiania	1886	1839	1578	884	820	807
Liczba dzieci korzystających z wypoczynku	820	619	544	667	638	566

Na przełomie lat 2014 – 2019 na terenie Powiatu Świdnickiego zmniejszeniu uległa liczba placówek wsparcia dziennego, które świadczyły działania edukacyjne i profilaktyczne na rzecz dzieci i młodzieży, a także systematycznie zmniejszała się liczba dzieci objętych tą formą wsparcia i korzystających z organizowanych przez placówki zajęć. Placówki pomocy społecznej w latach 2014-2016 organizowały liczne imprezy integracyjne i okolicznościowe z uwzględnieniem tradycji i zwyczajów, jak np. festyny rodzinne, mikołajki, dzień dziecka. Liczba zorganizowanych spotkań integracyjnych na przestrzeni trzech ostatnich lat spadła o ponad połowę.

Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Świdnickiego w latach 2014-2019 podejmowały liczne działania w zakresie dożywiania dzieci. Od roku 2017 liczba dzieci objętych programem dożywiania zmniejszyła się o ponad połowę. Rokrocznie zmniejsza się także liczba dzieci korzystających z wypoczynku organizowanego przez pomoc społeczną.

Rodzinna piecza zastępcza.

Na terenie Powiatu Świdnickiego, jednostką organizacyjną pomocy społecznej jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy. Jednostka ta kieruje się głównie zasadą pomocniczości, prowadzi szeroką działalność na rzecz mieszkańców powiatu oraz poprawy warunków ich życia. Działalność tej instytucji polega przede wszystkim na wsparciu rodziny i zapewnieniu dzieciom opieki zastępczej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy

w latach 2014-2019 udzieliło wsparcia finansowego rodzinom zastępczym, pełnoletnim wychowankom tych rodzin oraz placówek.

Tabela 3. Świadczenia dla rodzinnych form pieczy zastępczej realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy w latach 2014 – 2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba rodzin zastępczych:						
- rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem	114	103	107	102	119	109
- rodziny zastępcze niezawodowe	46	41	43	44	50	34
- rodziny zastępcze zawodowe (w tym rodziny pomocowe)	10	11	9	9	9	8
- rodziny pomocowe	6	5	5	5	3	3
- rodzinny dom dziecka	8	6	4	5	5	4
- osoby do pomocy	7	12	14	12	9	9
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych:						
- rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem	145	125	126	117	141	131
- rodziny zastępcze niezawodowe	61	56	55	58	62	42
- rodziny zastępcze zawodowe (w tym rodziny pomocowe)	31	35	28	32	48	23
- rodziny pomocowe	36	31	36	31	7	9
- rodzinny dom dziecka	18	21	11	11	40	29
Łączna wysokość świadczeń dla rodzin zastępczych	2747503,98 zł	2734708,37 zł	2519869,49 zł	2508902,64 zł	2624214,48 zł	2573875,55 zł
Wysokość wynagrodzeń z tytułu pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej	665 373,30 zł	679 298,18 zł	658 879,76 zł	658 879,76 zł	781 522,01 zł	753 836,59 zł

Pomocą Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy na dzień 31 grudnia 2014 r. objętych było 176 rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu świdnickiego, w których przebywało 273 dzieci. Wśród ww. rodzin funkcjonowało: 114 rodzin spokrewnionych z 145 dziećmi, 46 rodzin niezawodowych z 61 dziećmi, 3 zawodowe rodziny zastępcze, w których umieszczono 9 dzieci, 6 rodzin zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, w których przebywało 21 dzieci oraz 6 rodzinnych domów dziecka, w których umieszczono 36 dzieci.

W okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. wydatki z powyższego tytułu stanowiły kwotę 3.412.878,28 zł z podziałem na :

- świadczenia dla rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem – 1.160.232,43 zł.

- świadczenia dla rodzin zastępczych niezawodowych – 664.243,11 zł.
- świadczenia dla zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej- 923.028,44 zł. (w tym świadczenia dla rodzin zawodowych, rodzinnych domów dziecka, rodzin pomocowych)
- wynagrodzenia osób pełniących funkcje zawodowych rodzin zastępczych w tym rodziny o charakterze pogotowia rodzinnego i rodziny specjalistyczne – 537.520,52 zł.
- wynagrodzenia osób prowadzących rodzinne domy dziecka- 83.401,94 zł.
- wynagrodzenia osób pełniących funkcję rodzin pomocowych – 7.467,05 zł.
- wynagrodzenia osób do pomocy –36.984,79zł.

W 2014 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przyznało rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych dzieci, dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności, świadczenia na utrzymanie lokalu mieszkalnego, na pokrycie kosztów niezbędnego remontu w domu jednorodzinny lub lokalu mieszkalnym oraz jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka.

Pomocą PCPR na dzień 31 grudnia 2015 r. objętych było 160 rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu świdnickiego, w których przebywało 247 dzieci.

Wśród ww. rodzin funkcjonowało:

- 103 rodzin spokrewnionych z 125 dziećmi,
- 41 rodzin niezawodowych z 56 dziećmi,
- 5 zawodowych rodzin zastępczych, w których umieszczono 13 dzieci,
- 6 rodzin zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, w których przebywało 22 dzieci
- 5 rodzinnych domów dziecka, w których umieszczono 31 dzieci.

W okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. wydatki z tytułu pobytu dzieci w rodzinach zastępczych stanowiły kwotę 3.414.006,56 zł z podziałem na: świadczenia dla

1. rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem – 1.107.065,61 zł,
2. świadczenia dla rodzin zastępczych niezawodowych – 669.492,97 zł,
3. świadczenia dla zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej – 958.149,79 zł, (w tym świadczenia dla rodzin zawodowych, rodzinnych domów dziecka, rodzin pomocowych),
4. wynagrodzenia osób pełniących funkcje zawodowych rodzin zastępczych w tym:
 - rodziny o charakterze pogotowia rodzinnego, rodziny zawodowe i specjalistyczne – 392.372,15 zł,
 - wynagrodzenia osób prowadzących rodzinne domy dziecka- 219.411,04 zł,
 - wynagrodzenia osób pełniących funkcję rodzin pomocowych –2.738,57zł,
 - wynagrodzenia osób do pomocy –64.776,43zł.

W 2015 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przyznało rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka następujące świadczenia:

- 1) środki na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka- 2.597.460,14 zł,
- 2) środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego – świadczenie otrzymało łącznie 10 rodzin, w tym 4 rodziny

zastępcze zawodowe, w tym 1 pełniąc funkcję pogotowia rodzinnego i 6 rodzinnych domów dziecka. Łączne wydatki z powyższego tytułu stanowiły kwotę 88.353,23 zł.

- 3) świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanych dzieci – środki otrzymało 7 rodzin. W ramach przyznanych środków finansowych rodziny zastępcze najczęściej kupowały foteliki samochodowe, podręczniki, odzież i obuwie. Tą formą wsparcia objęto 13 małoletnich a łączne wydatki opiewały na kwotę 11.475,- zł.
- 4) środki finansowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem w lokalu mieszkalnym w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym otrzymało łącznie 4 rodziny, w tym 3 prowadzących rodzinny dom dziecka i 1 rodzina zawodowa pełniąc funkcję pogotowia rodzinnego. Łączne wydatki z powyższego tytułu stanowiły kwotę 11.420- zł.
- 5) dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dla 48 dzieci. Dofinansowanie obejmowało zorganizowane formy wypoczynku i dotyczyło tylko kosztów bezpośrednio związanych z wypoczynkiem dziecka, w szczególności: przejazdy, nocleg, wyżywienie, wstęp do muzeów. Łączne wydatki opiewały na kwotę 26.000- zł.

Pomocą PCPR na dzień 31 grudnia 2016 r. objętych było 164 rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu świdnickiego, w których przebywało 245 dzieci.

Wśród ww. rodzin funkcjonowało:

- 107 rodzin spokrewnionych z 126 dziećmi,
- 43 rodzin niezawodowych z 55 dziećmi,
- 4 zawodowe rodziny zastępcze, w których umieszczono 12 dzieci,
- 5 rodzin zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, w których przebywało 16 dzieci
- 5 rodzinnych domów dziecka, w których umieszczono 36 dzieci.

W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. wydatki z tytułu pobytu dzieci w rodzinach zastępczych stanowiły kwotę 3.178.749,25 zł z podziałem na:

1. świadczenia dla rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem – 1.018.680,85 zł,
2. świadczenia dla rodzin zastępczych niezawodowych – 657.585,23 zł,
3. świadczenia dla zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej– 843.603,41 zł, (w tym świadczenia dla rodzin zawodowych, rodzinnych domów dziecka, rodzin pomocowych),
4. wynagrodzenia osób pełniących funkcje zawodowych rodzin zastępczych w tym:
 - rodziny o charakterze pogotowia rodzinnego, rodziny zawodowe i specjalistyczne – 328.660,35,
 - wynagrodzenia osób prowadzących rodzinne domy dziecka- 213.263,01zł,
 - wynagrodzenia osób pełniących funkcję rodzin pomocowych – 5.752,26 zł,
 - wynagrodzenia osób do pomocy – 111.204,14 zł.

W 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przyznało rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka następujące świadczenia:

- 1) środki na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka- 2.345.510,65 zł

- 2) środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego – świadczenie otrzymało łącznie 8 rodzin, w tym 2 rodziny zastępcze zawodowe i 6 rodzinnych domów dziecka. Łączne wydatki z powyższego tytułu stanowiły kwotę 97.242,35 zł.
- 3) świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanych dzieci – środki otrzymało 10 rodzin. W ramach przyznanych środków finansowych rodziny zastępcze najczęściej kupowały pościel, meble, odzież i obuwie. Tą formą wsparcia objęto 18 małoletnich a łączne wydatki opiewały na kwotę 21.729,- zł
- 4) środki finansowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem w lokalu mieszkalnym w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym otrzymało łącznie 2 rodziny prowadzące rodzinny dom dziecka. Łączne wydatki z powyższego tytułu stanowiły kwotę 12.155 - zł.
- 5) dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dla 2 dzieci. Dofinansowanie obejmowało zorganizowane formy wypoczynku i dotyczyło tylko kosztów bezpośrednio związanych z wypoczynkiem dziecka, w szczególności: przejazdy, nocleg, wyżywienie, wstęp do muzeów. Łączne wydatki opiewały na kwotę 2.200 - zł.
- 6) dodatek z tytułu niepełnosprawności dla 21 dzieci, który wypłacany jest przy świadczeniu na dziecko (dodatek dotyczył wszystkich form rodzinnej pieczy zastępczej). Wydatki opiewały na kwotę 41.032,49 zł .

Pomocą PCPR na dzień 31 grudnia 2017 r. objętych było 160 rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu świdnickiego, w których przebywało 238 dzieci.

Wśród ww. rodzin funkcjonowało:

- 102 rodzin spokrewnionych z 117 dziećmi,
- 44 rodzin niezawodowych z 58 dziećmi,
- 3 zawodowe rodziny zastępcze, w których umieszczono 10 dzieci,
- 1 zawodowa specjalistyczna rodzina zastępcza, w której przebywa 1 dziecko,
- 5 rodzin zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, w których przebywało 21 dzieci
- 5 rodzinnych domów dziecka, w których umieszczono 31 dzieci.

W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. wydatki z tytułu pobytu dzieci w rodzinach zastępczych stanowiły kwotę 3.178.749,25 zł z podziałem na:

- świadczenia dla rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem – 1.000.586,85 zł,
- świadczenia dla rodzin zastępczych niezawodowych – 665.644,25 zł,
- świadczenia dla zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej– 833.172,82 zł, (w tym świadczenia dla rodzin zawodowych, rodzinnych domów dziecka, rodzin pomocowych),
- wynagrodzenia osób pełniących funkcje zawodowych rodzin zastępczych w tym:
- rodziny o charakterze pogotowia rodzinnego, rodziny zawodowe i specjalistyczne – 328.660,35,
- wynagrodzenia osób prowadzących rodzinne domy dziecka- 213.263,01zł,

- wynagrodzenia osób pełniących funkcję rodzin pomocowych –5.752,26 zł,
- wynagrodzenia osób do pomocy –111.204,14 zł.

W 2017 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przyznało rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka następujące świadczenia:

- 1) środki na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka- 2.323.471,70 zł
- 2) środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego – świadczenie otrzymało łącznie 8 rodzin, w tym 2 rodziny zastępcze zawodowe i 6 rodzinnych domów dziecka. Łączne wydatki z powyższego tytułu stanowiły kwotę 90.421,62 zł
- 3) świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanych dzieci – środki otrzymało 11 rodzin. W ramach przyznanych środków finansowych rodziny zastępcze najczęściej kupowały pościel, meble, odzież i obuwie. Tą formą wsparcia objęto 14 małoletnich a łączne wydatki opiewały na kwotę 27.560,- zł
- 4) świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki otrzymała 1 rodzina. Tą formą wsparcia objęto 1 małoletniego na kwotę 1.380,- zł
- 5) środki finansowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem w lokalu mieszkalnym w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym otrzymało łącznie 3 rodziny prowadzące rodzinny dom dziecka. Łączne wydatki z powyższego tytułu stanowiły kwotę 24.503,09 - zł.
- 6) dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dla 2 dzieci. Dofinansowanie obejmowało zorganizowane formy wypoczynku i dotyczyło tylko kosztów bezpośrednio związanych z wypoczynkiem dziecka, w szczególności: przejazdy, nocleg, wyżywienie, wstęp do muzeów. Łączne wydatki opiewały na kwotę 2.200 - zł.
- 7) dodatek z tytułu niepełnosprawności dla 23 dzieci, który wypłacany jest przy świadczeniu na dziecko (dodatek dotyczył wszystkich form rodzinnej pieczy zastępczej). Wydatki opiewały na kwotę 41.566,23 zł .

Pomocą PCPR na dzień 31 grudnia 2018 r. objętych było 162 rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu świdnickiego, w których przebywało 243 dzieci.

Wśród ww. rodzin funkcjonowało:

- 108 rodziny spokrewnionych z 133 dziećmi,
- 42 rodziny niezawodowe z 53 dziećmi,
- 8 zawodowych rodzin, w tym:
 - 2 zawodowe rodziny zastępcze, w których umieszczono 7 dzieci,
 - 1 zawodowa specjalistyczna rodzina zastępcza, w której przebywa 1 dziecko,
 - 4 rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, w których przebywało 15 dzieci,
- 5 rodzinnych domów dziecka, w których umieszczono 34 dzieci.

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. na terenie powiatu świdnickiego funkcjonowało 183 rodziny, w których przebywało 291 dzieci a wydatki z tytułu pobytu dzieci w rodzinach zastępczych stanowiły kwotę 3 405 736,49 zł z podziałem na:

- a) świadczenia dla rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem – 1.082.088,17 zł,
- b) świadczenia dla rodzin zastępczych niezawodowych – 667.621,80 zł,
- c) świadczenia dla zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej– 874.504,51 zł, (w tym świadczenia dla rodzin zawodowych, rodzinnych domów dziecka, rodzin pomocowych),
- d) wynagrodzenia osób pełniących funkcje zawodowych rodzin zastępczych w tym:
 - rodziny o charakterze pogotowia rodzinnego, rodziny zawodowe i specjalistyczne – 368 886,33 zł,
 - wynagrodzenia osób prowadzących rodzinne domy dziecka- 217 512,20 zł,
 - wynagrodzenia osób pełniących funkcję rodzin pomocowych –2 596,87 zł,
 - wynagrodzenia osób do pomocy –192 526,61 zł.

W 2018 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przyznało rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka następujące świadczenia:

- 1) środki na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka 2.445.140,08 zł.
- 2) środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego – świadczenie otrzymało łącznie 6 rodzin, w tym 1 rodzina zastępcza zawodowa i 5 rodzinnych domów dziecka. Łączne wydatki z powyższego tytułu stanowiły kwotę - 90.611,81 zł.
- 3) świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanych dzieci – środki otrzymało 14 rodzin. W ramach przyznanych środków finansowych rodziny zastępcze najczęściej kupowały pościel, meble, odzież i obuwie. Tą formą wsparcia objęto 26 małoletnich a łączne wydatki opiewały na kwotę – 39.080,00 zł.
- 4) świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki otrzymały 2 rodziny. Tą formą wsparcia objęto 8 małoletnich na kwotę 6.000,00 zł,
- 5) środki finansowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem w lokalu mieszkalnym w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym otrzymała 1 rodzina prowadzący rodzinny dom dziecka i 1 rodzina zawodowa. Łączne wydatki z powyższego tytułu stanowiły kwotę 3.000,00 zł,
- 6) dodatek z tytułu niepełnosprawności dla 19 dzieci, który wypłacany jest przy świadczeniu na dziecko (dodatek dotyczył wszystkich form rodzinnej pieczy zastępczej). Wydatki opiewały na kwotę 40.382,59 zł. Różnica, między dziećmi które posiadają orzeczenie, a które otrzymują dodatek z tytułu niepełnosprawności wynika z faktu, że 5 dzieci uzyskuje zwiększoną pomoc na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

Pomocą PCPR na dzień 31 grudnia 2019 r. objętych było 155 rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu świdnickiego, w których przebywało 225 dzieci.

Wśród ww. rodzin funkcjonowało:

- 109 rodzin spokrewnionych z 131 dziećmi,
- 34 rodziny niezawodowe z 42 dziećmi,
- 8 zawodowych rodzin, w tym:
 - 3 zawodowe rodziny zastępcze, w których umieszczono 10 dzieci,
 - 1 zawodowa specjalistyczna rodzina zastępcza, w której przebywa 1 dziecko,
 - 4 rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, w których przebywało 12 dzieci,
- 4 rodzinnych domów dziecka, w których umieszczono 29 dzieci (dane z GUS 2019r.)

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. na terenie powiatu świdnickiego funkcjonowało 155 rodzin, w których przebywało 225 dzieci a wydatki z tytułu pobytu dzieci w rodzinach zastępczych stanowiły kwotę 2 573.875,55 zł z podziałem na:

- a) świadczenia dla rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem – 1.114.904,14 zł,
- b) świadczenia dla rodzin zastępczych niezawodowych – 601.152,26 zł,
- c) świadczenia dla zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej – 857.819,15 zł, (w tym świadczenia dla rodzin zawodowych, rodzinnych domów dziecka, rodzin pomocowych),
- d) wynagrodzenia osób pełniących funkcje zawodowych rodzin zastępczych w tym:
 - rodziny o charakterze pogotowia rodzinnego, rodziny zawodowe i specjalistyczne – 368.886,33 zł
 - wynagrodzenia osób prowadzących rodzinne domy dziecka- 217 512,20 zł,
 - wynagrodzenia osób pełniących funkcję rodzin pomocowych –2 596,87 zł,
 - wynagrodzenia osób do pomocy –192 526,61 zł.

W 2019 r. PCPR przyznało następujące świadczenia dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka:

- 1) środki na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka 2.350.174,91 zł.
- 2) środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego – świadczenie otrzymało łącznie 10 rodzin, w tym 3 rodziny zastępcze zawodowe i 4 rodzinne domy dziecka oraz 3 rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego. Łączne wydatki z powyższego tytułu stanowiły kwotę - 139.811,65 zł.
- 3) świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanych dzieci – środki otrzymało 12 rodzin. W ramach przyznanych środków finansowych rodziny zastępcze najczęściej kupowały pościel, meble, odzież i łóżeczko wraz z wyposażeniem. Tą formą wsparcia objęto 16 małoletnich a łączne wydatki opiewały na kwotę – 21.942,00 zł.
- 4) świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki otrzymała 1 rodzina. Tą formą wsparcia objęto 6 małoletnich na kwotę 3.000,00 zł,

- 5) środki finansowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem w lokalu mieszkalnym w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym otrzymało 5 rodzin (w tym 2 rodziny prowadzący rodzinny dom dziecka, 2 rodziny zawodowe i 1 rodzina pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego. Łączne wydatki z powyższego tytułu stanowiły kwotę 21.600,00 zł.
- 6) dodatek z tytułu niepełnosprawności dla 26 dzieci, który wypłacany jest przy świadczeniu na dziecko (dodatek dotyczył wszystkich form rodzinnej pieczy zastępczej). Wydatki opiewały na kwotę 37.346,99 zł. Różnica, między dziećmi które posiadają orzeczenie, a które otrzymują dodatek z tytułu niepełnosprawności wynika z faktu, że 4 dzieci uzyskuje zwiększoną pomoc na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

Pomoc dla osób usamodzielnionych z rodzinnej pieczy zastępczej.

Pełnoletni wychowankowie pieczy zastępczej do ukończenia 25. roku życia, pod warunkiem kontynuowania nauki, mają możliwość pozostania w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka. W chwili opuszczenia pieczy zastępczej osoba usamodzielniająca się może skorzystać ze środków na następujące formy wsparcia finansowego: pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, pomoc pieniężną na usamodzielnienie oraz pomoc pieniężną na zagospodarowanie.

Tabela 4. Liczba, rodzaj i wysokość wypłacanej pomocy pieniężnej dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych z terenu Powiatu Świdnickiego w latach 2014 – 2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	50/ 228 571,37zł	50/ 221464,18zł	46/ 200 418,92zł	40/ 185 830,11zł	37/ 152 735,73zł	40/ 144 718,43zł
pomoc pieniężna na usamodzielnienie	11/ 51 087,00 zł	9/ 37 935,00zł	7/ 31 335,00zł	11/ 49 482,00 zł	3/ 17 009,00 zł	23/ 113972,00 zł
pomoc pieniężna na zagospodarowanie w postaci rzeczowej	4 4 500 zł	5 7 600 zł	9 16 100 zł	15 29 441 zł	5 8 154 zł	23/ 31540,00 zł

W 2014 r. pod opieką powiatu świdnickiego pozostawało 57 osób usamodzielnianych z rodzin zastępczych. Łączne wydatki z tego tytułu stanowiły kwotę 284.158,37 zł. W 2015 r. pod opieką pozostawały 54 osoby usamodzielniane z rodzinnej pieczy zastępczej. Łączne wydatki z tego tytułu stanowiły kwotę 266.999,18 zł. W roku 2016 r. pod opieką powiatu świdnickiego pozostawały 52 osoby usamodzielniane. Łączne wydatki z tego tytułu stanowiły kwotę 247.853,92 zł. Z kolei w roku 2017 r. pozostawało 49 osób usamodzielnianych z rodzinnej pieczy zastępczej. Wydatki z tego tytułu stanowiły kwotę 264.753,11 zł. W 2018 r. pod opieką powiatu świdnickiego pozostawało 41 osób usamodzielnianych z rodzinnej pieczy zastępczej. Łączne wydatki z tego tytułu stanowiły kwotę 177.898,73 zł. W 2019 r. pod opieką powiatu świdnickiego pozostawało 63 osób usamodzielnianych

z rodzinnej pieczy zastępczej. Łącznie wydatki z tego tytułu stanowiły kwotę 290 230,43 zł. Środki pieniężne dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych zostały wykorzystane przez nich na następujące formy wsparcia finansowego: pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, pomoc pieniężną na usamodzielnienie, pomoc pieniężną na zagospodarowanie.

Oprócz finansowej pomocy dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych, udzielona jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych w formie przyznania prawa do zamieszkania w mieszkaniu chronionym. Mieszkanie chronione zabezpiecza okresowo potrzeby mieszkaniowe wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, a pobyt w nim jest pierwszym krokiem na drodze do dorosłego i samodzielnego życia.

Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom.

Nieodzwonną formą wsparcia najuboższych mieszkańców Powiatu Świdnickiego nadal pozostaje wsparcie w drodze świadczeń o charakterze materialnym oraz rzeczowym, których głównym celem jest poprawa warunków bytowych rodzin.

Tabela 5. Świadczenia socjalne wypłacane przez Ośrodki Pomocy Społecznej na rzecz rodzin Powiatu Świdnickiego w latach 2014 – 2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba rodzin objętych wsparciem finansowym (bez 500+) przez OPS	7640	7170	6510	3904	3576	6733
Liczba rodzin objętych wsparciem dodatku wychowawczego 500+ przez OPS	0	0	8386	8904	8672	17847
Liczba rodzin objętych wsparciem dodatku wychowawczego 500+ przez PCPR	0	0	225	240	216	228
Liczba rodzin objętych wsparciem rzeczowym przez OPS	1319	1642	1463	77	70	1867

Na przestrzeni lat 2014-2018 wśród rodzin korzystających ze świadczeń socjalnych, znacząco spadło zapotrzebowanie na zasiłki i pomoc w naturze. Zmniejszająca się liczba rodzin i osób korzystających z tej formy wsparcia w ostatnich latach związana jest z korzystną sytuacją na rynku pracy. Z zebranych danych umieszczonych w tabeli powyżej, wynika, że z roku na rok zaobserwować można było istotny spadek liczby osób objętych zasiłkami i spadek ten charakteryzował się dużą dynamiką aż do roku 2019 r. Wówczas liczba rodzin objęta wsparciem finansowym wzrosła bardzo dynamicznie. Liczba rodzin korzystająca z niepieniężnej formy pomocy także niezmiennie spadała aż do 2019 r. Odzwierciedleniem sytuacji na rynku pracy był sukcesywny rokroczny spadek liczby świadczeniobiorców pomocy społecznej. Zmniejszenie liczby udzielanych świadczeń o charakterze pieniężnym i rzeczowym, było bez

wątpienia związane ze spadkiem bezrobocia i wprowadzeniem rządowego Programu Rodzina 500+, który wpłynął na poprawę statusu materialnego wielu rodzin. Realna poprawa sytuacji materialnej wśród wielu rodzin skłoniła je do rezygnacji z ubiegania się o pomoc społeczną.

Dokształcanie kadry służb pomocowych.

W obszarze wspierania rodzin, kluczową rolę pełnią pracownicy służb pomocy społecznej. Ich celem jest wspieranie rodzin w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie samodzielnie pokonać. Wsparcia dziecka i rodziny związane jest z koniecznością stałego i systematycznego dokształcania kadry służb społecznych. Tabela poniżej prezentuje łączną liczbę pracowników jednostek Ośrodków Pomocy Społecznej w Powiecie Świdnickim, a także ilość szkoleń merytorycznych i liczbę uczestniczących w nich pracowników.

Tabela 6. Dokształcanie kadry służb pomocowych w Powiecie Świdnickim w latach 2014 – 2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba pracowników jednostki	204	213	225	199	204	246
Liczba szkoleń merytorycznych z zakresu form pomocy rodzinie	63	62	97	117	152	103
Liczba pracowników korzystających ze szkoleń merytorycznych	42	47	61	105	121	133

Z analizy tabeli wynika, że na przestrzeni lat 2014-2019 liczba zatrudnionych pracowników w Ośrodkach Pomocy Społecznej kształtowała się na podobnym poziomie. Znaczącemu wzrostowi uległa z kolei liczba szkoleń merytorycznych z zakresu form pomocy rodzinie, a także wzrosła o ponad 100% liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach. Podnoszenie kompetencji przez pracowników przełożyło się bezpośrednio na podwyższenie ich wiedzy i umiejętności niezbędnych do prawidłowego i efektywnego wykonywania pracy zawodowej.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie na dzień 31 grudnia 2014 roku zatrudnionych było 25 osób na 22,25 etatach. Dwóch pracowników w łącznym wymiarze 1 etatu stanowiło kadrę Punktu Interwencji Kryzysowej. W miesiącu styczniu zatrudniono osobę na wolne stanowisko psychologa w wymiarze ½ etatu. Na dzień 31 grudnia 2015 roku w PCPR zatrudnionych było 26 osób na 23,25 etatach. Z kolei na dzień 31 grudnia 2016 roku zatrudnienie w PCPR wzrosło 28 osób na 24,875 etatach. W roku 2017 zatrudnienie w jednostce pozostało na tym samym poziomie. Na dzień 31 grudnia 2018 roku w PCPR zatrudnionych było 31 osób na 27,125 etatach. Z kolei w roku 2019 w PCPR zatrudnionych było 33 osoby na 28,775 etatach.

Zapewnienie dziecku i rodzinie dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

Realizowane przez Ośrodki Pomocy Społecznej wsparcie społeczne na rzecz rodzin w latach 2014-2019 obejmowało pomoc psychologiczną świadczoną przez psychologów, pracę socjalną świadczoną przez pracowników socjalnych i pomoc asystenta rodziny.

Tabela 7. Specjalistyczne poradnictwo świadczone na rzecz rodzin w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba zatrudnionych psychologów	5	5	5	5	6	6
Liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej	484	457	502	727	724	601
Liczba pracowników socjalnych	65	72	73	78	77	77
Liczba rodzin objętych pomocą socjalną	4535	4381	3703	3274	2855	3004
Liczba asystentów rodzinnych	13	17	17	16	15	16
Liczba rodzin objętych pomocą asystenta	190	192	188	200	207	205
Liczba rodzin która odmówiła pomocy asystenta	4	5	2	22	21	9
Liczba rodzin które otrzymały kartę dużej rodziny	585	639	641	505	554	734

Na przestrzeni lat 2014 – 2017 liczba zatrudnionych w Ośrodkach Pomocy Społecznej psychologów wynosiła 5 specjalistów i była ona na stałym poziomie, by od roku 2018 wskaźnik ten wzrósł o jeden dodatkowy etat. Liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej w ostatnich latach systematycznie wzrastała. W latach 2017-2018 wskaźnik ten przekroczył 700 osób korzystających ze wsparcia specjalisty, z kolei w 2019 roku liczba osób korzystających z pomocy psychologa zmniejszyła się znacząco o ponad sto osób. Wzrost liczby osób chętnych do korzystania z pomocy psychologicznej w ostatnich latach świadczy o coraz większej świadomości społeczeństwa i szukaniu wśród rodzin pomocy i wsparcia.

Liczba pracowników socjalnych świadczących wsparcie na rzecz rodzin w trudnej sytuacji na przestrzeni lat ulegała niewielkiemu wzrostowi. W roku 2014 we wszystkich Ośrodkach Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Świdnickiego zatrudnionych było 65 pracowników socjalnych, którzy świadczyli pomoc socjalną 4 535 rodziną. W roku 2015 wskaźnik zatrudnienia wzrósł do 72 osób, które pod swoją opieką miały 4 381 rodzin. Z kolei w roku 2016 liczba zatrudnionych w powiecie pracowników socjalnych nieznacznie wzrosła i wynosiła 73 osoby, nastąpił z kolei znaczący spadek rodzin objętych pomocą społeczną aż o 678 rodzin i liczba wspieranych rodzin wynosiła 3 703. W 2017 roku na stanowisku

pracownika socjalnego zatrudnionych było łącznie 78 osób, a liczba rodzin objętych pomocą socjalną ponownie znacząco zmalała do poziomu 3274, by w 2018 roku 77 pracowników socjalnych służyło wsparciem 2855 rodzinom. Z kolei w roku 2019 liczba pracowników socjalnych na terenie powiatu była na tym samym poziomie co rok wcześniej, a liczba rodzin którym udzielono wsparcia wzrosła w porównaniu z rokiem 2018.

Szczególną formą wsparcia rodzin w kryzysie jest asysta rodzinna. Jest ona pracą wykonywaną w środowisku zamieszkania klienta i jej głównym celem jest umiejętne wspieranie rodziny w dążeniu do polepszenia sytuacji socjalno-bytowej oraz do wzmocnienia umiejętności wychowawczych rodziców. Asysta jest przeznaczona dla rodzin z dziećmi i skierowana jest na zapewnienie dzieciom możliwości zdrowego i pełnego rozwoju w środowisku rodzinnym. W Powiecie Świdnickim w roku 2014 wsparcie dla 190 rodzin świadczyło 13 asystentów, w latach 2015 - 2016 liczba asystentów rodzinnych wzrosła do 17, a liczba rodzin objętych pomocą była na podobnym poziomie. Z kolei w roku 2017, na terenie powiatu przy udziale 16 asystentów udzielono wsparcia 200 rodziną w kryzysie. Rok później 15 asystentów wsparło 207 potrzebujących rodzin, by w roku 2019 – 16 asystentów rodzin udzieliło asysty 205 rodzinom. W latach 2014-2017 z korzystania ze wsparcia asystenta rodziny odmówiła niewielka liczba rodzin, tj. rok 2014 – 4 rodziny, rok 2015 – 5 rodzin, rok 2016 – 2 rodziny, znaczący wzrost liczby rodzin w kryzysie, które odmówiły wsparcia asystenta rodziny nastąpił od roku 2017 i wskaźnik ten przekroczył 20 rodzin. Z kolei w roku 2019 jedynie 9 rodzin odmówiło skorzystania ze wsparcia asystenta rodziny.

Na terenie powiatu rodziny wielodzietne, w których skład wchodzi jeden lub dwoje opiekunów oraz troje lub więcej dzieci, mogą starać się o otrzymanie Karty Dużej Rodziny. Dzięki Karcie osoby uprawnione mogą skorzystać ze zniżek na różne towary i usługi, na przykład na przejazdy kolejowe, kulturę i sport. Ogółem w roku 2014 wydano 585 kart, w roku 2016 liczba wydanych kart wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego o 54 i wyniosła 639 wydanych kart, rok 2016 to niewielki wzrost i liczba wydanych kart była równa 641, a od roku 2017 nastąpił wyraźny spadek wydanych Kart Dużej Rodziny, wskaźnik wyniósł 505 kart, w roku 2018 był równy 554 kartom, a w 2019 roku liczba wydanych Kart Dużej Rodziny znacząco wzrosła do poziomu 734.

Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

Stymulowanie rozwoju dzieci i młodzieży w Powiecie Świdnickim odbywa się między innymi poprzez zapewnienie im możliwości nieodpłatnego kształcenia i korzystania z alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Tabela poniżej prezentuje liczbę zrealizowanych na przestrzeni lat 2014-2019 w Powiecie Świdnickim alternatywnych projektów spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

Tabela 8. Alternatywne formy spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba zrealizowanych projektów	3	4	3	10		

adresowanych do dzieci i młodzieży					10	15
Liczba uczestników projektów	350	380	350	866	836	683

Na terenie Powiatu Świdnickiego w latach 2014-2016 Ośrodki Pomocy Społecznej zrealizowały niewielką liczbę projektów związaną z alternatywnymi formami spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież i wzięło w nich udział odpowiednio 350, 380 i 350 uczestników. Od roku 2017 zanotowano wzrost liczby zrealizowanych projektów do 10, a liczba uczestników, którzy wzięli udział w projekcie wzrosła ponad dwukrotnie i wynosiła odpowiednio w roku 2017 – 866 uczestników, a w roku 2018 było to liczba 836 dzieci i młodzieży, która w ciekawy i alternatywny sposób spędziła swój czas wolny. Z kolei w roku 2019 do 15 wzrosła liczba zrealizowanych przez Ośrodki Pomocy Społecznej projektów dedykowanych dzieciom, wzięło w nich udział jednak mniej małoletnich niż w latach 2017-2018.

Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

W procesie kształcenia i rozwoju dzieci i młodzieży, istotną rolę w procesie wyrównywania szans edukacyjnych pełnią przysługujące rodziną świadczenia. Analiza danych w tabeli wskazywała, że na przestrzeni lat 2014-2017 utrzymywała się tendencja malejąca w przypadku liczby dzieci i młodzieży otrzymujących świadczenia w związku z potrzebami edukacyjnymi.

Tabela 9. Liczba przysługujących świadczeń w związku z potrzebami edukacyjnymi dzieci i młodzieży w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba dzieci i młodzieży otrzymujących świadczenia w związku z potrzebami edukacyjnymi	3491	3180	3063	1456	5644	5577

Zmniejszenie się liczby dzieci objętych pomocą, wynikało wprost z potrzeb środowiska w tym zakresie, a także z poprawy sytuacji materialnej świdnickich rodzin. Znaczące zmniejszenie się w roku 2017 liczby uczniów otrzymujących świadczenia w związku z potrzebami edukacyjnymi, wynikało w głównej mierze z faktu zwiększenia się liczby uczniów objętych pomocą w formie darmowych podręczników. Taki stan rzeczy uwarunkowany był realizacją programów rządowych, których celem jest wyrównywanie szans edukacyjnych i wspieranie rozwoju edukacyjnego uczniów przez darmowe podręczniki. Od roku 2018 zanotowano bardzo duży wzrost liczby dzieci i młodzieży otrzymujących świadczenia w związku z potrzebami edukacyjnymi, był to skutek wprowadzenia przez rząd

nowego programu „Dobry start”, który zakładał wypłatę 300 zł dla każdego ucznia. Celem świadczenie była pomoc rodzicom w zakupach podręczników i przedmiotów szkolnych.

Zwiększenie aktywności w pozyskiwaniu środków zewnętrznych.

Wśród działań Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Świdnickiego na rzecz wspierania rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży, na uwagę zasługuje liczba realizowanych przez te instytucje projektów i programów unijnych oraz rządowych, a także wysokość pozyskanych przez nie środków finansowych na realizację poszczególnych zadań.

Tabela 10. Liczba zrealizowanych projektów i wysokość pozyskanych środków zewnętrznych na rzecz dzieci i rodzin w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba zrealizowanych projektów na rzecz dzieci i rodzin finansowanych ze środków zewnętrznych np. EFS, MIPIS, granty z organizacji pozarządowych	8	6	6	3	1	3
Wysokość pozyskanych środków finansowych	541174,33 zł	279974,37 zł	282793,25 zł	147883,01 zł	106585,00 zł	137527,00 zł

Z roku na rok zmniejszeniu ulegała liczba zrealizowanych przez Instytucje projektów na rzecz dzieci i rodzin, a także ich wartość. W 2014 roku zrealizowano 8 projektów unijnych, a wysokość pozyskanych środków była na wysokim poziomie i wynosiła 541 174,33 zł. W roku 2015 liczba zrealizowanych przez Instytucje pomocowe projektów zmniejszyła się do 6, a łączna kwota pozyskanych dotacji znacząco zmalała do poziomu 279 974,37 zł. Z kolei w roku 2016 podobnie jak w roku poprzednim, liczba projektów wynosiła 6, a wysokość pozyskanych środków finansowych była na podobnym poziomie i wynosiła 282 793,25 zł. Rok 2017 r., to jedynie 3 zrealizowane przez Ośrodki Pomocy Społecznej projekty ze środków zewnętrznych, których wartość była równa 147 883,01 zł. W roku 2018 zrealizowano jedynie jeden projekt, a wysokość pozyskanych w ramach tego przedsięwzięcia środków była na poziomie 106 585 zł. Rok 2019 to 3 zrealizowane przez instytucje pomocowe projekty na łączną kwotę 137 527 zł.

Zapewnienie dostępu do pomocy specjalistycznej i instytucjonalnej dla osób znajdujących się w kryzysie, szczególnie osób dotkniętych przemocą.

Potrzeba podejmowania działań zapobiegających przemocy w rodzinie wynika z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. Celem strategicznym ustawy jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar i świadków przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy zarówno ofiarom, jak

i sprawcom przemocy. W obszarze wspierania rodzin dotkniętych przemocą na terenie Powiatu Świdnickiego, wiodącą rolę pełnią Instytucje Pomocy Społecznej.

Tabela 11. Pomoc specjalistyczna i instytucjonalna dla osób w kryzysie, szczególnie dotkniętych przemocą w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba założonych Niebieskich Kart	319	495	461	442	374	355
Liczba zamkniętych Niebieskich Kart	214	370	460	401	431	360
Liczba osób/rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie	870	1125	1153	1298	1264	1182
Liczba podmiotów, gdzie jest świadczona pomoc dla osób doświadczających przemocy	9	10	11	15	15	20
Liczba interwencji pracowników OPS w związku z przemocą w rodzinie	93	117	127	129	141	179
Liczba miejsc na terenie miasta/gminy (pomoc całodobowa) dla ofiar przemocy	0	0	0	1	1	0
Liczba osób, która skorzystała ze schronienia, liczba grup wsparcia dla ofiar przemocy	9	6	3	16	30	14
Liczba uczestników grup wsparcia	6	11	5	5	0	11

Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Świdnickiego realizują zadania skierowane do rodzin z problemem przemocy. Podejmowanie interwencji w rodzinie dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty. Od roku 2015 spada liczba założonych Niebieskich Kart, zwiększa się przy tym liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Wynika to najprawdopodobniej z faktu, że ofiary przemocy domowej nie chcą zakładać każdorazowo swoim sprawcą Niebieskiej Karty, wycofują się z tej procedury, a także nie wszyscy są także świadomi takiej możliwości.

Wraz ze wzrostem ilości osób dotkniętych przemocą w rodzinie, na przestrzeni ostatnich pięciu lat wzrosła liczba interwencji pracowników Ośrodków Pomocy Społecznej i tak w 2014 roku pracownicy OPS interweniowali 93 razy, w roku 2015 tych interwencji było 117, w roku 2016 nastąpił kolejny wzrost i liczba interwencji wynosiła 127, w roku 2017 w związku z przemocą w rodzinie pracownicy OPS interweniowali 129 razy, a w roku 2018 –

odbyło się 141 interwencji pracowników pomocy społecznej, a w 2019 liczba interwencji wzrosła do 179.

Na terenie powiatu świdnickiego w latach 2014-2019 przy Ośrodku Interwencji Kryzysowej funkcjonuje mieszkanie interwencyjne przy ul. Żeromskiego 16/7 w Świdnicy. Mieszkanie przeznaczone jest dla osób samotnych i osób z dziećmi, rodzin pochodzących z terenu powiatu świdnickiego, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej, są zagrożeni przemocą domową, są ofiarami przemocy domowej. Celem pobytu w mieszkaniu jest przezwyciężenie sytuacji kryzysowej w jakiej znalazły się dane osoby. W 2014 roku z pobytu skorzystało 7 osób dorosłych i 6 dzieci, w 2015 roku z 6 osób dorosłych i 7 dzieci, w 2016 roku schronienie uzyskały 4 osoby dorosłe i 5 dzieci, w roku 2017 z pobytu skorzystało 3 osoby dorosłe i 5 dzieci, a w roku 2018 - 3 osoby dorosłe i 7 dzieci, a w roku 2019 – 4 osoby dorosłe i ósemka dzieci. Wszystkie osoby znajdowały się w trudnej sytuacji życiowej.

Na terenie Powiatu Świdnickiego w 2017 roku utworzono placówkę, w której ofiary przemocy mogą skorzystać z całodobowej pomocy. Z roku na rok na terenie powiatu wzrosła liczba podmiotów, w których świadczona jest pomoc dla osób doświadczonych przemocą. I tak w 2014 roku ofiary przemocy domowej mogły znaleźć wsparcie w 9 podmiotach, w roku 2015 – 10 podmiotów służyło pomocą, w roku 2016 ilość podmiotów świadczących pomoc ofiarą przemocy wynosiła 11. Od 2017 roku liczba placówek służących wsparciem osobom doświadczonym przemocą wynosi 15 podmiotów, by w 2019 ilość placówek wzrosła do 20. Wśród dostępnych dla ofiar przemocy form wsparcia, takich jak schronienie w latach 2017-2019 znacząco wzrosła liczba osób korzystająca z tej formy wsparcia.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy usługi w zakresie interwencji kryzysowej są realizowane poprzez Punkt Interwencji Kryzysowej, który wchodzi w skład struktury jednostki. Zakres usług obejmuje interwencję kryzysową, wsparcie, poradnictwo, pomoc psychologiczną, pomoc pedagogiczną, pomoc terapeutyczną i konsultacje prawne.

W 2014 roku w PIK udzielono 1842 konsultacji mieszkańcom powiatu świdnickiego. Porady te rozkładały się następująco:

- a) wsparcie psychologiczno-terapeutyczne – 609 konsultacji,
- b) poradnictwo pedagogiczne – 238 konsultacji,
- c) poradnictwo prawne – 400 konsultacji,
- d) wsparcie interwencyjno – terapeutyczne – 595 konsultacji.

W 2015 roku w PIK udzielono 1552 konsultacji mieszkańcom powiatu świdnickiego. Porady te rozkładały się następująco:

- a) wsparcie psychologiczno-terapeutyczne – 453 konsultacji,
- b) poradnictwo pedagogiczne – 231 konsultacji,
- c) poradnictwo prawne – 220 konsultacji,
- d) wsparcie interwencyjno – terapeutyczne – 648 konsultacji.

W 2016 roku w PIK udzielono 1876 konsultacji mieszkańcom powiatu świdnickiego. Porady te rozkładały się następująco:

- a) wsparcie psychologiczno-terapeutyczne – 640 konsultacji,
- b) poradnictwo pedagogiczne – 403 konsultacji,
- c) poradnictwo prawne – 201 konsultacji,
- d) wsparcie interwencyjno – terapeutyczne – 632 konsultacji.

W 2017 roku w OIK udzielono 1397 konsultacji mieszkańcom powiatu świdnickiego. Porady te rozkładały się następująco:

- a) wsparcie psychologiczno-terapeutyczne – 596 konsultacji,
- b) poradnictwo pedagogiczne – 308 konsultacji,
- c) poradnictwo prawne – 272 konsultacji,
- d) wsparcie interwencyjno – terapeutyczne – 221 konsultacji.

W 2018 roku w OIK udzielono 1109 konsultacji mieszkańcom powiatu świdnickiego. W konsultacjach wzięły udział osoby z rozbiciem na poszczególnych specjalistów.

- 1) wsparcie psychologiczno-terapeutyczne – 338 osób,
- 2) poradnictwo pedagogiczne – 197 osób,
- 3) poradnictwo prawne – 92 osoby,
- 4) wsparcie interwencyjno – terapeutyczne – 36 osób.

Z kolei w roku 2019 w OIK udzielono 956 konsultacji mieszkańcom powiatu świdnickiego i udzielono im wsparcia w następujących dziedzinach:

- 1) wsparcie psychologiczno-terapeutyczne – 384 osób,
- 2) poradnictwo pedagogiczne – 207 osób,
- 3) poradnictwo prawne – 43 osoby,
- 4) wsparcie interwencyjno – terapeutyczne – 40 osób.

Z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2014 r. skorzystały 603 osoby, w roku 2015 – 546 osób, w roku 2016 ze wsparcia skorzystało 962 osób, w roku 2017 – 457 osób, w roku 2018 wsparcie uzyskały 663 osoby, a w roku 2019 – 674 osoby.

Przedmiotem pracy specjalistów PIK były:

- a) konflikty małżeńskie (w tym związane z rozwodami), rodzinne (w tym mediacje), trudności wychowawcze,
- b) stany depresyjne (często wynikające z trudnej sytuacji losowo-bytowej), kryzys emocjonalny wynikający z trudnej sytuacji życiowej, depresja (w tym młodzieńcza),
- c) trudności adaptacyjne, problemy rodziców dzieci z zaburzeniami zachowania i zachowaniami opozycyjno – buntowniczymi, zaburzenia łaknienia (bulimia, anoreksja), choroby psychosomatyczne i somatyczne z wpływem na funkcjonowanie psychiczne (np. stwardnienie rozsiane, osoby po wypadkach lokomocyjnych), problemy związane z seksualnością; próby samobójcze, trudności emocjonalne i nieumiejętność radzenia sobie w pokonywaniu zdarzeń traumatycznych (w tym molestowania seksualnego, śmierci osób najbliższych),
- d) wzrósł problem opieki nad osobami chorymi psychicznie oraz niepełnosprawnymi intelektualnie (w tym problem związany z ubezwłasnowolnieniem), załatwieniem zakładów leczniczych dla osób starszych i schorowanych, trudności w radzeniu sobie z osobą chorą psychicznie w domu),
- e) sprawy rozwodu i separacji (w tym opieki nad dziećmi, sprawy alimentacyjne), sprawy o stwierdzenie nabycia spadku; sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych - przyznanie do uprawnień emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy; sprawy z zakresu przepisów lokalowych (eksmisja), sprawy związane z utratą pracy,
- f) uzależnienie od alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych (w tym dopalacze), problem współuzależnienia, przemoc w rodzinie, uzależnienie od hazardu, komputera; zagrożenie zarażeniem HIV/AIDS.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej prowadzono także stałą współpracę z Policją, z Sądem Rejonowym – III Wydziałem Rodzinnym, z Prokuraturą Rejonową w Świdnicy oraz innymi instytucjami świadczącymi pomoc w zakresie wsparcia i pomocy. W ramach OIK nadal funkcjonuje strona internetowa: www.media.zaufania.pl. Jest to program, który umożliwia skorzystanie ze wsparcia specjalistów za pomocą Internetu. Strona obsługiwana jest przez specjalistów OIK w tym: prawnika, pedagoga, psychologów oraz terapeutów.

Tworzenie i wdrażanie programów edukacyjno-korekcyjnych dla sprawców przemocy.

W Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019 realizowane były programy i projekty edukacyjno-korekcyjne dla sprawców przemocy. W części edukacyjnej programy skoncentrowane były na przekazaniu szeroko pojętej wiedzy na temat zjawiska przemocy, a w części korekcyjnej został ukierunkowany na zdobycie umiejętności niestosowania przemocy, trening umiejętności społecznych i asertywności oraz naukę konstruktywnego rozwiązywania sporów i korzystania ze wsparcia społecznego.

Tabela 12. Projekty edukacyjno-korekcyjne dla sprawców przemocy realizowane przez Ośrodki Pomocy Społecznej i Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba zrealizowanych projektów edukacyjno-korekcyjnych dla sprawców przemocy	2	1	1	4	3	1
Liczba uczestników	19	10	8	28	22	5

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w latach 2014-2019 realizował programy korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Uczestnikom przekazano informacje teoretyczne na temat zachowań przemocowych i sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Ośrodek Interwencji Kryzysowej prowadził ponadto liczne programy profilaktyczne i projekty, jak. np. „Bezpieczna więź fundamentem szczęścia I i II”, „Wspólna taktyka to skuteczna profilaktyka”, „Profilaktyka przemocy to niezbędna taktyka pomocy”. OIK realizował ponadto działania ujęte w Powiatowym Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w powiecie świdnickim na lata 2017-2022, Powiatowym programie profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą na lata 2017-2020, a także realizował Powiatowy program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2018-2020. Celem głównym projektów było zwiększenie skuteczności działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie na terenie powiatu świdnickiego. Ponadto Ośrodek Interwencji Kryzysowej organizował szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Zwiększenie świadomości społecznej wobec przemocy w rodzinie.

W latach 2014-2019 w Powiecie Świdnickim, Ośrodki Pomocy Społecznej i Ośrodek Interwencji Kryzysowej inicjowały i wspierały działania promocyjne, informacyjne, konferencje oraz programy i kampanie profilaktyczne związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Tabela 13. Kampanie społeczne wobec przemocy w rodzinie w powiecie świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba kampanii społecznych, w których jednostka brała udział	9	8	7	8	4	6
Liczba konferencji/spotkań	5	5	8	12	10	0

Na szczeblu powiatowym działaniami na rzecz promocji kampanii społecznych, których celem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinach, zajmują się poszczególne podmioty pomocy społecznej. Każda z jednostek podejmuje szereg inicjatyw, których celem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Świdnicy podjęto następujące działania:

- opracowano informator pt. "Dlaczego nie warto bić dzieci",
- opublikowano 5 artykułów w lokalnej prasie nt. zjawiska przemocy,
- zorganizowano festyny rodzinne których celem było propagowanie aktywnego i wolnego od przemocy sposobu spędzania wolnego czasu wszystkich członków rodziny,
- zorganizowano prelekcje dla uczniów kl. III Gimnazjalnych nt. konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie,
- emisja filmu przybliżającego konsekwencje stosowania przemocy w rodzinie,
- przeprowadzono kampanię „16 dni akcji przeciw przemocy ze względu na płęć”, podczas której zostały wystawione plakaty „przemoc. Twoja sprawa”.
- Emisja spotów n video ekranach w autobusach komunikacji miejskiej „Chłopcy i mężczyźni przeciwko przemocy”
- Akcja „Biała wstążka”, której odbiorcami byli mężczyźni

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy, pragnąc zwiększyć świadomość społeczną wobec problemu przemocy w rodzinie zorganizował szkolenie, w którym uczestniczyło 30 osób, w tym asystenci rodziny, pracownicy socjalni, przedstawiciele policji oraz członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na terenie gminy.

Z kolei w Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarowie, podjęto następujące inicjatywy społeczne zwiększające świadomość wobec przemocy w rodzinie:

- zorganizowano warsztaty podnoszące kompetencje wychowawcze dla kobiet uwikłanych lub zagrożonych problemem przemocy,
- ogłoszono konkurs dla uczniów z terenu Gminy Żarów "Otwórz oczy - reaguj na przemoc wokół siebie",

- zorganizowano prelekcję na temat instytucji świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i możliwych formach pomocy socjalnej, prawnej, psychologicznej, terapeutycznej, medycznej,
- przygotowano i rozdawano broszury i ulotki z pakietu "Reaguj na przemoc",
- opracowano diagnozę zjawiska problemu przemocy w Gminie Żarów, jej wyniki stanowiły punkt wyjścia dla tworzenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Żarów na lata 2016-2021,
- opracowano programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Żarów "Chcę zdrowo i bezpiecznie żyć", z zakresu substancji psychoaktywnych, a także program "Ty możesz zmienić swoje życie - bezpieczne wakacje", dotyczący uzależnienia od alkoholu, narkotyków i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zrealizowano projekt "Aktywnie, twórczo i zdrowo - promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego dzieci i ich rodzin", którego celem było promowanie metod wychowawczych sprzyjających rozwojowi dziecka, wolnych od przemocy, a także pokazywanie różnych sposobów spędzania czasu wolnego. Projekt składał się z 3 części: półkolonie, wspólne spędzanie dzieci i ich rodziców wspólnego czasu, warsztaty podnoszące kompetencje wychowawcze,
- zorganizowano warsztaty pn. "Szkola dla rodziców i wychowawców",
- opracowano lokalną kampania pn. "Otwórz oczy reaguj na przemoc w rodzinie" - opracowano ulotkę informacyjno-edukacyjną,
- pedagodzy i wychowawcy przeprowadzili zajęcia dla uczniów, pedagodzy i wychowawcy odbyli spotkania z rodzicami na temat różnych aspektów i przejawów przemocy w rodzinie
- szkolono Rady Pedagogiczne z zakresu realizacji procedury Niebieskiej Karty i możliwościach udzielenia pomocy osobom/rodzinom dotkniętym przemocą w środowisku lokalnym,
- w szkołach i przedszkolach odbyły się pikniki rodzinne na których powstały punkty konsultacyjno-doradcze, rozdawane były ulotki oraz materiały edukacyjne z pakietu "Reaguj na przemoc",
- zorganizowano gminny Happening w którym uczniowie obalali mity i stereotypy na temat przemocy,
- rozpowszechniano informacje o najważniejszych adresach, numerach telefonów i miejscach gdzie szukać pomocy,
- na stronie internetowej OPS oraz UM zamieszczane są informacje edukacyjno-profilaktyczne na temat działalności profilaktycznej,
- zorganizowano Turniej Wiedzy o Zagrożeniach i Bezpieczeństwie, w ramach którego wydawany jest co roku tematyczny kalendarz ucznia wzbogacony treściami edukacyjnymi,
- Gmina uczestniczy w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych "Reaguj na przemoc", "Zachowaj trzeźwy umysł", "Postaw na rodzinę".

Z kolei Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu, przeprowadził ankietę dotyczącą skali zjawiska przemocy na terenie Gminy Strzegom. Przeprowadzono także

kampanię edukacyjną na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rozpowszechniono ulotki i plakaty tematyczne w placówkach edukacyjnych i sołectwach. Ponadto OPS w Świebodzicach rozpowszechniał ulotki i informacje o miejscach pomocy dla osób doświadczających przemocy i współpracował z Lokalnym Punktem Pomocy Osobom Poszkodowanym Przepięstwem.

Kolejną instytucją w Powiecie Świdnickim, której celem strategicznym jest udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, a także udzielania rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie wychowania i kształcenia dzieci i młodzieży jest Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy. Kluczowym czynnikiem zapewniającym odpowiednią pozycję dziecka w środowisku lokalnym, jest możliwość korzystania przez nie ze wsparcia odpowiednich instytucji, w tym poradnictwa rodzinnego oraz pedagogicznego. Spośród działań jednostek powiatowych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i systemu wspierania dziecka i rodziny, na dużą uwagę zasługują przedsięwzięcia podejmowane przez Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych. Do podstawowych zadań Poradni w latach 2014-2019, należało:

Organizacja szkoleń, działań edukacyjnych, profilaktycznych adresowanych do osób dorosłych wymagających wsparcia.

Tabela 14. Liczba zorganizowanych szkoleń, konsultacji, działań edukacyjnych i profilaktycznych, realizowanych w Powiecie Świdnickim przez Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Konsultacje dla rodziców	2800	6800	6000	5189	6176	4995
Konsultacje dla nauczycieli	2100	2230	2500	1500	1900	1893
Udział w zespołach ds. specjalnych potrzeb edukacyjnych w przedszkolach, szkołach, w tym:						
-liczba szkół	5	4	5	10	12	2
-liczba przedszkoli	5	7	4	8	9	3
Prowadzenie rad pedagogicznych zgodnie z zapotrzebowaniem placówek oświatowych, w tym:	132	138	23	6		
- liczba rad pedagogicznych,	44	44	9	6	5	8
- liczba szkół w					5	7

których odbyły się rady pedagogiczne						
Warsztaty dla rodziców, w tym:						
- liczba warsztatów					32	17
- liczba rodziców korzystających z pomocy	12	13	15	120	4	178
	120	90	105	55		
Edukacja w zakresie dostosowania do nowych zawodów i umiejętności, w tym:						
a) liczba warsztatów zawodowcnawczych dla przedszkolaków	0	3	6	0	10	10
b) liczba warsztatów zawodowcnawczych dla szkół podstawowych	7	8	22	14	18	62
c) liczba warsztatów zawodowcnawczych dla szkół gimnazjalnych	15	16	25	20	15	0
d) liczba warsztatów zawodowcnawczych dla szkół ponadgimnazjalnych	5	11	17	6	8	13

Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy w latach 2014-2019 organizował szereg szkoleń, konsultacji i działań profilaktycznych adresowanych do osób dorosłych wymagających wsparcia. Wśród działań edukacyjnych przeprowadzono konsultacje dla rodziców i dla nauczycieli. W 2014 roku przeprowadzono odpowiednio 2 800 i 2 100 konsultacji, a w roku 2015 liczba konsultacji znacząco wzrosła i wynosiła 6 800 i 2 230. W roku 2016 liczba konsultacji dla rodziców zmalała o ponad 800 i ich liczba była równa 6000, przy czym liczba konsultacji dla nauczycieli wzrosła i osiągnęła poziom 2 500. Z kolei w 2017 roku liczba przeprowadzonych przez poradnię konsultacji dla rodziców wynosiła 5 189, a ilość konsultacji dla nauczycieli wynosiła 1 500 prelekcji. W roku 2018 znacząco wzrosła zarówno liczba konsultacji dla rodziców, jak i dla nauczycieli i wyniosła odpowiednio 6 176 i 1900. Z kolei w 2019 roku ilość konsultacji w Zespole Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych dla rodziców i nauczycieli znacząco zmniejszyła się do poziomu 4995 spotkań z rodzicami i 1893 konsultacji z nauczycielami.

Pracownicy poradni uczestniczyli także w zespołach ds. specjalnych potrzeb edukacyjnych w szkołach i w przedszkolach. W 2014 roku liczba szkół i przedszkoli objętych wsparciem wynosiła odpowiednio po 5 placówek. W roku 2015 wsparciem objęto odpowiednio 4 szkoły i 7 przedszkoli, w roku 2016 odpowiednio 5 i 4 placówki. W roku 2017 nastąpił dwukrotny wzrost liczby szkół i przedszkoli objętych wsparciem i działaniami edukacyjnymi. Z kolei w 2019 liczba placówek z terenu powiatu świdnickiego, która była objęta wsparciem Zespołu Poradni znacząco zmalała.

Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej uczestniczył także w latach 2014-2019 w prowadzeniu rad pedagogicznych w placówkach oświatowych. Z roku na rok liczba przeprowadzonych rad pedagogicznych uległa bardzo dużemu zmniejszeniu i placówki oświatowe nie korzystają już w tak dużym stopniu z tej formy wsparcia co jeszcze kilka lat temu.

Do zadań Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej należy także organizowanie warsztatów dla rodziców. W roku 2014 zorganizowano 12 warsztatów, w których wzięło udział 120 rodziców, w roku 2015 liczba warsztatów wzrosła o jeden i wyniosła 13, a liczba rodziców korzystających z tej formy pomocy zmniejszyła się i wyniosła 90 osób. Rok 2016, to kolejny wzrost ilości zorganizowanych warsztatów dla rodziców wymagających wsparcia, ich liczba była równa 15, a uczestniczyło w nich 105 rodziców. W 2017 roku nastąpił gwałtowny wzrost ilości zorganizowanych przez poradnię spotkań i warsztatów do 120, a liczba rodziców uczestniczących w pomocy ZPPP była równa 55 osobom, z kolei w roku 2018 zorganizowano 32 spotkania dla rodziców, a 40 opiekunów korzystało z pomocy poradni. W roku 2019 Zespół Poradni zorganizował 17 warsztatów dla rodziców, a brało w nich udział 178 opiekunów.

W latach 2014-2019 Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Świdnicy przeprowadził szereg działań edukacyjnych w zakresie dostosowania dzieci i młodzieży do nowych zawodów i umiejętności. Poradnia przeprowadziła warsztaty zawodoznawcze dla przedszkolaków, warsztaty zawodoznawcze dla szkół podstawowych, a także warsztaty zawodoznawcze dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

1) Współpraca z innymi instytucjami (poza szkołami, przedszkolami) działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Na przestrzeni wielu lat funkcjonowania Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Świdnicy, instytucja ta podejmowała szereg działań na rzecz rozwoju dzieci i ich rodzin. Poradnia współpracowała w tym zakresie z różnymi podmiotami, instytucjami i firmami, a część podejmowanych przez nią działań cyklicznie odbywa się co roku Rok 2014, opierał się na współpracy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej z:

- Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Świdnicy: Targi żywności, konsultacje dla rodziców.
- Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Świdnicy współorganizowanie konferencji: "Wyjść z cienia".
- Firmą "Cukry Polskie", wyposażenie Poradni w pomoce dydaktyczne oraz kącik zabaw dla dzieci.
- Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Świdnicy współorganizowanie warsztatów dla nauczycieli "Jutro jest..."
- Świebodzickimi Targami Przedsiębiorczości i Planowania Kariery.
- Koordynowanie działań w ramach Kampanii "Cała Polska czyta dzieciom".

Rok 2015, opierał się na współpracy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej z:

- Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Świdnicy współorganizowanie konferencji: "Wyjść z cienia".
- Świebodzickimi Targami Przedsiębiorczości i Planowania Kariery.
- Koordynowanie działań w ramach Kampanii "Cała Polska czyta dzieciom".

- dr Aleksandrem Binszlok, wykładowcą Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu - współorganizowanie warsztatu dla nauczycieli "Wszechobecna siła pozytywnej perswazji".
- Fundacją Krzyżowa - warsztaty dla młodzieży: "Mobilność zawodowa drogą do sukcesu".
- Ośrodkiem Rozwoju Edukacji, udział w pilotażu projektu "Model lokalnej współpracy na rzecz dzieci ze specjalnymi potrzebami".
- współpraca z psychiatrą dzieci i młodzieży Specjalistycznego Szpitala im. Sokołowskiego w Wałbrzychu, cykl spotkań dla nauczycieli : "Zachowania samobójcze dzieci i młodzieży - sposoby postępowania i metody pracy".

Z kolei rok 2016, opierał się na współpracy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej z:

- Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Świdnicy współorganizowanie konferencji: „Wyjść z cienia”.
- Świebodzińskie Targi Przedsiębiorczości i Planowania Kariery.
- Koordynowanie działań w ramach Kampanii "Cała Polska czyta dzieciom".
- Fundacją "Dajemy dzieciom siłę" (dawnej Fundacja Dzieci Niczyje), piknik rodzinny.
- wałbrzyski INVEST-PARK Sp. z o.o. - "Rajd po Strefie" (zajęcia dla gimnazjalistów).
- Karolem Lewandowskim, zajęcie z młodzieżą we współpracy z członkiem ekipy "Busem przez Świat".
- Ośrodkiem Rozwoju Edukacji, udział w pilotażu projektu "Model lokalnej współpracy na rzecz dzieci ze specjalnymi potrzebami".
- Sanepidem w Świdnicy: współorganizowanie warsztatów dla specjalistów na temat dopalaczy.

Lata 2017-2018 oparte były na współpracy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej z:

- Domem Seniora „Żar Med” – warsztaty piernikowe.
- Świebodzińskimi Targami Przedsiębiorczości i Planowania Kariery.
- Koordynowanie działań w ramach Kampanii "Cała Polska czyta dzieciom".
- Januszem Dargiewiczem z firmy OXFORDON - Studia w Anglii, warsztaty dla licealistów.
- Młodzieżowym Domem Kultury w Świebodzińcach, prowadzenie zajęć z dziećmi i młodzieżą we współpracy w ramach "Odysei Umysłu".
- Publicznym Przedszkolem nr 2 i nr 3 w Świebodzińcach – prowadzono Bajkoterapię oraz współorganizowano kampanię „Cała Polska czyta dzieciom”.
- Specjaliści z Zespołu Poradni udzielali pomocy psychologicznej osobom poszkodowanym w katastrofie budowlanej w Świebodzińcach.
- Świebodzińskimi Targami Przedsiębiorczości i Planowania Kariery Zawodowej, poprzez wspieranie młodych ludzi w procesie podejmowania decyzji o wyborze dalszej ścieżki kształcenia
- Centrum Kształcenia Zawodowego w Świdnicy, poprzez współorganizowanie „Drzwi otwartych” i wycieczek zawodoznawczych przeznaczonych dla uczniów gimnazjum i szkoły podstawowej.

- Poradniana sieć współpracy i doskonalenia doradców zawodowych - warsztaty dla doradców zawodowych.

W roku 2019 ZPPP współpracowała z:

- Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Świdnicy,
- Targi Żywności – konsultacje dla rodziców
- Okręgową Komisją Egzaminacyjną,
- Urzędem Pracy,
- Centrum Kształcenia Zawodowego.

2) Organizacja działań edukacyjnych i profilaktycznych dla dzieci i młodzieży wymagających wsparcia.

Analiza tabeli poniżej dowodzi, że na przestrzeni lat 2014-2019 do głównych zadań Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy, należało przeprowadzanie diagnoz psychologiczno-pedagogiczno-logopedycznej. W okresie 2014-2016 zanotowano wzrost ilości przeprowadzanych diagnoz, w roku 2014 – 3 922, w roku 2015 – 4 588, w roku 2016 4688. Od roku 2017 ilość przeprowadzanych diagnoz psychologiczno-pedagogicznych przez Poradnie zmalała i tak w 2017 roku wykonano 3 753 badania, a w roku 2018 przeprowadzono 3 811 diagnoz dzieci i młodzieży z terenu Powiatu Świdnickiego. W roku 2019 liczba diagnoz przeprowadzonych przez ZPPP znacząco zmalała i osiągnęła poziom 2912.

Tabela 15. Działania edukacyjne i profilaktyczne dla dzieci i młodzieży realizowane w Powiecie Świdnickim przez Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Diagnoza psychologiczno-pedagogiczno-logopedyczna	3922	4588	4688	3753	3811	2912
Terapia indywidualna	1275	1267	1247	1272	1137	479
Terapia grupowa/bajko terapia	199	219	234	530	246	36
Terapia EEG Biofeedback	50	136	54	195	193	132
Indywidualne konsultacje w zakresie:						
a) kryzysu wieku dojrzewania		87	90	1230	1398	47
b) wsparcia w trudnościach wychowawczych	95	340	450	3100	3620	63
c) problemów emocjonalnych	450	390	420	1820	1980	90

młodzieży	320					
d) trudności w relacjach z innymi		340	480	750	868	39
e) sytuacji trudnych w życiu osobistym	350	167	230	159	170	25
f) wydarzeń traumatycznych	140	0	0	30	0	0
	0					
Zajęcia integracyjne i edukacyjne w placówkach oświatowych dla dzieci i młodzieży, w tym:						
a) liczba zajęć w przedszkolach	12	15	38	2	5	3
b) liczba zajęć w szkołach	56	98	113	30	31	127
Wysokość pozyskanych środków zewnętrznych na projekty i przedsięwzięcia kierowane do dzieci i młodzieży i ich rodziców	523229,45zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł
Kadra merytoryczna ZPPP:						
a) liczba pedagogów	14	14	16	19	19	15
b) liczba psychologów	13	12	11	13	13	12
c) liczba doradców zawodowych	3	3	3	3	3	3
d) liczba innych specjalistów – logopedzi	7	8	8	7	7	8

Dużym zainteresowaniem wśród dzieci i młodzieży cieszyła się także terapia indywidualna, terapia grupowa i terapia EEG Biofeedback. W roku 2014 z tej formy wsparcia skorzystało odpowiednio 1 275 osób, 199 osób i 50 osób. W roku 2015 nieznacznie spadło zainteresowanie terapią indywidualną, z której skorzystało 1 267 osób, wzrosła ilość terapii grupowych do 219, a także o ponad 100% wzrosło zainteresowanie terapią EEG Biofeedback (skorzystało z niej 136 osób). W roku 2016 zanotowano niewielki spadek przeprowadzanych terapii indywidualnych 1 247, wzrost ilości terapii grupowych 234 i duży spadek przeprowadzonych terapii Biofeedback w ilości 54. Z kolei w 2017 roku zanotowano odpowiednio 1 272 osoby korzystające z terapii indywidualnych, 530 osoby biorące udział terapii grupowej i 195 osoby skorzystały z terapii EEG Biofeedback. W roku 2018 w stosunku

do roku 2017 zmniejszyła się liczba dzieci które skorzystały z terapii indywidualnej, aż o połowę zmniejszyła się ilość dzieci korzystających z terapii grupowej, a z terapii Biofeedback skorzystała podobna ilość dzieci. Rok 2019 to łącznie przeprowadzonych przez ZPPP 479 terapii indywidualnych, 36 terapii grupowych i 132 terapie EEG Biofeedback.

Znaczną część klientów Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej stanowiły dzieci i młodzież z trudnościami. Liczba indywidualnych konsultacji ze specjalistami od roku 2017 wzrosła w niektórych tematach ponad 10 krotnie. Na przestrzeni ostatnich dwóch lat Poradnia w głównej mierze udziela konsultacji w zakresie wsparcia w trudnościach wychowawczych, wsparcia w zakresie problemów emocjonalnych młodzieży, a także kryzysu wieku dojrzewania i trudnościach w relacjach z innymi. Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej prowadził także szereg zajęć integracyjnych i edukacyjnych w placówkach oświatowych dla dzieci i młodzieży na terenie Powiatu Świdnickiego.

Zespół Placówek Psychologiczno-Pedagogicznych w roku 2014 pozyskał środki zewnętrzne w wysokości 523 229,45 zł na projekty i przedsięwzięcia kierowane do dzieci, młodzieży i ich rodziców. W latach kolejnych placówka nie otrzymała żadnych unijnych środków na realizację swoich zadań. Kadre merytoryczną Zespołu Placówek Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy na przestrzeni ostatnich lat stanowią w stopniu największej pedagogzy, następnie psychologzy, logopedzi i doradcy zawodowi.

Poza swoimi strategicznymi celami omówionymi powyżej, Zespół Placówek Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy wspierał dzieci, młodzież, rodziców i nauczycieli, także innymi przedsięwzięciami. Instytucja na przestrzeni lat 2014-2019 może pochwalić się wieloma zrealizowanymi projektami i cyklicznymi odbywającymi się od kilku lat wydarzeniami tj.

Rok 2014:

- Cykliczne spotkania dla nauczycieli, pedagogów, psychologów, logopedów "Spotkania z poradnią".
- Spotkanie pięciu "Sieci współpracy i samokształcenia" organizowane na terenie poradni w ramach projektu "W sieci" - modernizacja doskonalenia zawodowego nauczycieli powiatu świdnickiego współfinansowanego przez EFS.
- Organizowanie wspomagania nauczycieli w zakresie doskonalenia bezpośrednio na terenie przedszkoli i szkół w ramach projektu "W sieci".
- Realizacja projektu "Nowe kwalifikacje zawodowe - nowe perspektywy" opracowane przez ZPPP w Świdnicy we współpracy z Wydziałem Oświaty Starostwa Powiatowego w Świdnicy i Centrum Kształcenia Zawodowego w Świdnicy.
- Organizowanie i prowadzenie zajęć przez doradców zawodowych ZPPP w ramach ogólnopolskiego Tygodnia Kariery.
- Zorganizowanie konkursu plastycznego dla dzieci i młodzieży "Szczęśliwe chwile z rodziną".

Rok 2015:

- Cykliczne spotkania dla nauczycieli, pedagogów, psychologów, logopedów "Spotkania z poradnią".
- Ferie z Poradnią - zajęcia dla dzieci "Wyprawa po wartości".
- Ferie z Poradnią: "Muminkowo" zajęcia plastyczne dla dzieci pt. "Czarujemy zimę".

- Konsultacje dla rodziców dzieci sześciolletnich rozpoczynających naukę w klasie I.
- Spotkanie pięciu "Sieci współpracy i samokształcenia" organizowane na terenie poradni w ramach projektu "W sieci" - modernizacja doskonalenia zawodowego nauczycieli powiatu świdnickiego współfinansowanego przez EFS.
- Organizowanie wspomagania nauczycieli w zakresie doskonalenia bezpośrednio na terenie przedszkoli i szkół w ramach projektu "W sieci".
- Trening pewności siebie - zajęcia terapeutyczne dla dzieci i młodzieży.
- Organizowanie przez doradców zawodowych ZPPP "Wycieczek zawodoznawczych" dla młodzieży gimnazjalnej".
- Organizacja i prowadzenie zajęć przez doradców zawodowych ZPPP w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery.
- Konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży "W rodzinie wszyscy mają obowiązki".

Rok 2016:

- Cykliczne spotkania dla nauczycieli, pedagogów, psychologów, logopedów "Spotkania z poradnią".
- Ferie z Poradnią - zajęcia dla dzieci "Wyprawa po wartości".
- Ferie z Poradnią - zajęcia dla dzieci rozwijające uzdolnienia.
- Ferie z poradnią: "Warsztaty samorozwoju" - zajęcia dla młodzieży gimnazjalnej.
- Ferie z Poradnią dla dzieci: "Lubię czytać", zajęcia z elementami sensoplastyki.
- Konsultacje dla rodziców dzieci sześciolletnich rozpoczynających naukę w klasie I.
- Konsultacje dla rodziców dzieci z problemem nadwagi.
- Prelekcje w ramach III Forum Wymiany Myśli Pedagogicznej pod nazwą "Dziecko w sieci".
- Organizowanie przez doradców zawodowych ZPPP "Wycieczek zawodoznawczych" dla młodzieży gimnazjalnej".
- Organizacja i prowadzenie zajęć przez doradców zawodowych ZPPP w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery.

Rok 2017 roku:

- Cykliczne spotkania dla nauczycieli, pedagogów, psychologów, logopedów "Spotkania z poradnią".
- Ferie z Poradnią - zajęcia dla dzieci rozwijające uzdolnienia.
- Ferie z Poradnią - zajęcia z wykorzystaniem ćwiczeń logopedycznych.
- Trening kontroli złości - zajęcia warsztatowe dla uczniów prowadzone na terenie szkół.
- Trening koncentracji i uwagi - zajęcia warsztatowe dla uczniów prowadzone na terenie szkół.
- Grupa wsparcia dla dzieci i młodzieży z niedosłuchem.
- Zajęcia terapeutyczne dla młodzieży gimnazjalnej z wykorzystaniem filmu prowadzone na terenie szkoły.
- Cykl zajęć dla gimnazjalistów na temat rozwijania umiejętności rozwiązywania konfliktów.
- Zajęcia warsztatowe organizowane w ramach Światowego Tygodnia Autyzmu.

- Organizowanie przez doradców zawodowych ZPPP "Wycieczek zawodoznawczych" dla młodzieży gimnazjalnej".
- Organizacja i prowadzenie zajęć przez doradców zawodowych ZPPP w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery.
- Terapeutyczne zajęcia dla dzieci 4-5 letnich z wykorzystaniem ćwiczeń logorytmicznych.
- Warsztaty dla uczniów Gimnazjum w Żarowie: Przemoc rówieśnicza.
- Zespół Szkół Budowlano-Elektrycznych w Świdnicy; Śmierć rówieśnika – budowanie wsparcia, sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.
- Wsparcie rodziców w działaniach adaptacyjnych dzieci przedszkolnych – Przedszkole w Pszennie.
- Badanie przesiewowe słuchu, badania logopedyczne, przesiewowe badania predyspozycji, przesiewowe badanie uzdolnień
- Warsztaty dla uczniów z klas IV-VI prowadzone na terenie Szkoły Podstawowej w Świebodzicach z zakresu emocji z wykorzystaniem pantonimy.
- W szkołach podstawowych w Strzelcach i w Witoszowie odbyły się treningi koncentracji i logicznego myślenia.
- Warsztaty kariery międzynarodowej dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Rok 2018, to działania skierowane do dzieci i młodzieży w zakresie:

- Treningi kontroli złości.
- Konsultacje na terenie przedszkoli/szkół i placówek.
- Wsparcie rodziców w działaniach adaptacyjnych dzieci przedszkolnych – Przedszkole w Pszennie.
- Badanie przesiewowe słuchu, badania logopedyczne, przesiewowe badania predyspozycji, przesiewowe badanie uzdolnień
- „Spotkania z Poradnią” – cykle spotkań dla nauczycieli, pedagogów, psychologów mających na celu doskonalenie zawodowe poprzez dzielenie się wiedzą, doświadczeniem oraz dobrymi praktykami.
- Trening dla uczniów gimnazjów: Jak pokonać stres egzaminacyjny?
- Warsztaty dla dzieci z oddziałów przedszkolnych na temat bezpiecznego korzystania z Internetu.

W roku 2019 ZPPP był organizatorem wielu przedsięwzięć na rzecz dzieci i młodzieży, tj.:

- Mediacje między rodzicami uczniów klasy I, dyrekcją, nauczycielami, pedagogiem. Psychologiem i rodzicami dziecka z autyzmem w tym Zespołem Aspergera.
- Prelekcja dla rodziców na temat „Jak towarzyszyć dziecku w rozwoju kompetencji społecznych i zainteresowań”.
- Prelekcja dla rodziców na temat „Adaptacja dziecka w przedszkolu oraz emocje i trudności z tym związane”.
- Cykl spotkań z poradnią – przedstawienie przedszkolom, szkołom i innym placówkom oferty w zakresie rozpoznania potrzeb i udzielania wsparcia dzieciom i rodzicom.
- „Necio.pl” – zajęcia dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu dla dzieci przedszkolnych.

- „Hejt w Internecie” – zajęcia profilaktyczne przeciwdziałanie przemocy w Internecie.
- Uczestniczenie w spotkaniach gr. Roboczej w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- „Zdrowo walentynkowo” – zajęcia edukacyjno-profilaktyczne.
- Bajkoterapia – zajęcia grupowe dla dzieci.
- Ferie z Poradnią – zajęcia grupowe dla dzieci.
- ABC XXI Finał Kampanii Cała Polska Czyta Dzieciom.

Kolejnymi instytucjami w Powiecie Świdnickim, których celem strategicznym jest rozwój systemu wsparcia dziecka i rodziny, a także organizowanie dzieciom opieki i rozwoju, są jednostki samorządowe Powiatu Świdnickiego, tj. Miasto Świdnica, Gmina Świdnica, Gmina Świebodzice, Gmina Strzegom, Gmina Żarów, Gmina Marcinowice, Gmina Jaworzyna Śląska (brak danych za 2018 rok) i Gmina Dobromierz. Podmioty te w latach 2014-2019 organizowały następujące zadania:

Organizacja opieki dla dzieci do lat 5.

Tabela 16. Organizacja opieki dla dzieci do lat 5 przez jednostki samorządowe Powiatu Świdnickiego w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba żłobków, dla których podmiotem prowadzącym jest miasto/gmina	3	4	3	6	5	7
Liczba dzieci uczęszczających do żłobka	145	170	145	304	289	425
Liczba żłobków niepublicznych	2	6	7	9	10	11
Liczba dzieci uczęszczających do żłobka	23	101	129	116	164	156
Liczba przedszkoli, dla których podmiotem prowadzącym jest miasto/gmina	18	18	18	28	27	21
Liczba dzieci uczęszczających do przedszkola	1988	1949	2095	2503	2294	2150
Liczba przedszkoli niepublicznych	16	18	19	23	23	23
Liczba dzieci uczęszczających do przedszkola	1031	1060	1117	1529	1531	1423
Inna forma: - punkty przedszkolne	14	15	15	13	13	11

- Klub Dziecięcy	2	5	5	1	1	2
Liczba dzieci uczęszczających do punktów przedszkolnych	165	170	139	232	233	183
Liczba dzieci uczęszczających do Klubów Dziecięcych	23	54	61	15	15	brak danych

Analiza danych zawartych w tabeli powyżej, wskazuje na utrzymanie się tendencji wzrostowej w przypadku działań realizowanych przez jednostki samorządowe Powiatu Świdnickiego w zakresie zapewnienia opieki dzieciom do lat 5. Na przestrzeni lat 2014-2019, wzrosła liczba żłobków dla których podmiotem prowadzącym jest miasto/gmina, wzrosła przy tym znacząco liczba dzieci uczęszczających do żłobków. I tak w roku 2014 na terenie powiatu były 3 publiczne żłobki do których uczęszczało 145 dzieci, w roku 2015 liczba żłobków wzrosła do 4 i opiekę w nich znalazło 170 dzieci. Z kolei w roku 2016 liczba żłobków zmalała do trzech i uczęszczało do nich 145 dzieci. W 2017 roku na terenie powiatu otworzono kolejne miejskie żłobki, a liczba dzieci, która znalazła w nich opiekę wzrosła dwukrotnie do poziomu 304 dzieci. Z kolei w roku 2018 w 5 publicznych żłobkach opiekę zostało otoczonych 289 dzieci, a w roku 2019 liczba żłobków wzrosła do 7 i uczęszczało do nich 425 dzieci.

Na terenie Powiatu Świdnickiego w związku z dużymi potrzebami związanymi z koniecznością zapewnienia dzieciom do lat 3 opieki, funkcjonowały także żłobki niepubliczne. W roku 2014 były 2 takie placówki, do których uczęszczało 23 dzieci. Rok 2015 przyniósł znaczący wzrost tego typu placówek, powstały kolejne 4 żłobki niepubliczne, w których opiekę znalazło 101 dzieci. W roku 2016 utrzymała się ponownie tendencja wzrostowa, liczba funkcjonujących żłobków wynosiła 7, a liczba dzieci do nich uczestniczących 129. Z kolei rok 2017 i 2018, to kolejny wzrost placówek niepublicznych, w których opieką zostało otoczonych odpowiednio 116 i 164 dzieci. W roku 2019 w 11 niepublicznych żłobkach opiekę znalazło 156 dzieci do lat 3.

Na terenie Powiatu Świdnickiego do zadań jednostek samorządowych należy organizowanie opieki nad dziećmi w przedziale wiekowym od 3 do 5 lat. Na przestrzeni lat 2014-2016 liczba przedszkoli dla których podmiotem prowadzącym było miasto/gmina była na stałym poziomie i wynosiła 18 przedszkoli. W roku 2014 do przedszkoli publicznych uczestniczyło 1 813 dzieci, w roku 2015 nastąpił spadek ilości dzieci i wskaźnik wyniósł 1 782 dzieci. Rok później ilość dzieci znacząco wzrosła, opiekę znalazło wówczas 1 920 dzieci. Rok 2017 to czas rozkwitu przedszkoli dla których podmiotem prowadzącym było miasto/gmina, nastąpił bardzo duży wzrost placówek do poziomu 28 przedszkoli, w których opieką zostało otoczonych 2 503 dzieci. Na terenie Powiatu Świdnickiego, w związku ze znaczącym zmniejszeniem się bezrobocia i mając na uwadze fakt powrotu kobiet na rynek pracy po urlopie wychowawczym, a także biorąc pod uwagę efekt programu rządowego „500+” zapotrzebowanie na przedszkola wśród rodziców stało się bardzo duże. Mając na uwadze fakt, że ilość miejsc w przedszkolach publicznych jest ograniczona, dużym zainteresowaniem wśród rodziców cieszyły się przedszkola niepubliczne. W roku 2014 na terenie powiatu zarejestrowanych było 16 przedszkoli niepublicznych, w których opiekę znalazło 1 031 dzieci.

W roku 2016 nastąpił wzrost liczby przedszkoli o dwie kolejne placówki do których uczestniczyło łącznie 1 949 dzieci. W roku 2016 zanotowano kolejny wzrost ilości niepublicznych przedszkoli (19 placówek) i uczestniczących do nich dzieci (1 117). W 2017 i 2018 roku zarejestrowanych było 23 placówki niepubliczne, w których opiekę znalazło ponad 1 500 dzieci. W roku 2019 liczba przedszkoli publicznych nie uległa zwiększeniu, a opieką było otoczonych 1423 dzieci.

Poza żłobkami i przedszkolami, na terenie powiatu opieka nad dziećmi do lat pięciu, sprawowana była także w punktach przedszkolnych, Klubach Dziecięcych i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych. W roku 2014 działało 14 punktów przedszkolnych, do których uczestniczyło 165 dzieci, a także 2 Kluby Dziecięce, w których opiekę znalazło 23 dzieci. W roku 2015 liczby te wyglądało następująco: 15 punktów przedszkolnych, opieka na 170 dziećmi, a także 5 Klubów Dziecięcych, w których opieka była sprawowana nad 54 dzieci. W roku 2016 ilość punktów przedszkolnych została na tym samym poziomie, zmniejszenie się liczby dzieci do 139, ilość Klubów Dziecięcych także nie uległa zmianie, a liczba dzieci wzrosła do 61. W 2017 i 2018 roku na terenie powiatu świdnickiego funkcjonowało 13 punktów przedszkolnych, do których uczestniczyło 232 dzieci, a także 1 Klub Dziecięcy, w których opiekę znalazło 15 dzieci. Z kolei w roku 2019 w 5 punktach przedszkolnych zaopiekowanych było 183 dzieci do lat 5.

Organizacja form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

Czas wolny dzieciom i młodzieży z terenu Powiatu Świdnickiego w latach 2014-2018, organizowały także stowarzyszenia i organizacje zrzeszone w formie klubów sportowych w poszczególnych miastach i gminach.

Tabela 17. Formy spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież na terenie Powiatu Świdnickiego w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba klubów sportowych, których uczestnikami są dzieci i młodzież	86	88	94	86	85	84
Liczba dzieci i młodzieży zapisanych do klubów sportowych	4047	4206	4420	3391	3547	4544
Wysokość środków finansowych przeznaczonych na aktywność fizyczną dzieci i młodzieży	1 274 600 zł	1 301 500 zł	1 375 187 zł	1 555 131 zł	1 518 503 zł	1 737 391 zł
Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących na zajęcia	9206	9176	10177	6799	6338	3550

Liczba projektów/konkursów adresowanych do dzieci i młodzieży	278	336	290	158	173	120
---	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Analiza tabeli powyżej wskazuje na utrzymywanie się od roku 2017 tendencji spadkowej związanej z ilością klubów sportowych na terenie powiatu, których uczestnikami są dzieci i młodzież. W roku 2014 liczba klubów sportowych wynosiła 86, a liczba zapisanych do nich dzieci to 4 047 osoby. Rok później liczba klubów wzrosła i osiągnęła liczbę 88, a trenowało w nich 4 206 dzieci. W roku 2016 ponownie obserwujemy wzrost liczby utworzonych klubów, ich liczba wyniosła 94, a także wzrost liczby dzieci zapisanych do nich 4 420. Od roku 2017 następuje spadek ilości klubów i dzieci uczestniczących w zajęciach sportowych. Rok 2017 to 86 klubów sportowych i 3 391 dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach sportowych. Z kolei w roku 2018 liczba klubów sportowych na terenie powiatu osiągnęła wskaźnik 85 organizacji, w których swój czas wolny spędzało 3 547 dzieci i młodzieży. W roku 2019 w 84 klubach sportowych znacząco wzrosła liczba zadeklarowanych zawodników do 4 544 osób.

Łączna wysokość środków finansowych przeznaczonych na aktywność fizyczną dzieci i młodzieży przeznaczona przez jednostki samorządowe Powiatu Świdnickiego wynosiła odpowiednio w 2014 roku 1 274 600 zł, w roku 2015 zanotowano wzrost przeznaczonych środków i osiągnęły one poziom 1 301 500 zł, a w 2016 roku wysokość przyznanych środków ponownie wzrosła do 1 375 187 zł, by w roku 2017 przyznane środki na aktywność fizyczną dzieci wyniosły 1 555 131 zł. Na aktywność fizyczną dzieci i młodzieży jednostki samorządowe przeznaczyły w roku 2018 - 1 518 503 zł, a w roku 2019 - 1 737 391 zł.

Organizatorami czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w poszczególnych jednostkach samorządowych Powiatu Świdnickiego są:

W mieście Świdnica:

- Młodzieżowy Dom Kultury w Świdnicy,
- Urząd Miejski w Świdnicy, Wydział Edukacji
- Urząd Miejski poprzez organizacje pozarządowe,
- Kluby sportowe,
- Dolnośląska Federacja Sportu.

W Gminie Świdnica:

- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji,
- Gminny Ludowy Klub Sportowy,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

W Gminie Strzegom:

- Strzegomskie Centrum Kultury,
- Stowarzyszenie Wspierania Kultury w Gminie Strzegom "Akcja",
- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Strzegom,
- Ludowy Klub Sportowy HERBAPOL,
- Kluby sportowe,
- Stowarzyszenie TATAMI,

- Koło Przyjaciół Dzieci COPERNICUS,
- Stowarzyszenia Pedagogów i Psychologów,
- Stowarzyszenia Rozwoju Wsi,

W Gminie Marcinowice:

- Centrum Kulturalno-Biblioteczne w Marcinowicach,
- Stowarzyszenie WKS Akademia Piłkarska Marcinowice,
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Śmiałowice,
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Strzelce,
- Animatorzy Sportowi na Boisku Sportowym ORLIK,
- Rady Sołeckie,
- Fundacja MarsJaiTy u Małgorzaty,
- Szkoły Podstawowe,
- Stowarzyszenie "Jasny Horyzont" Mysłaków.

W Gminie Żarów:

- Gminne Centrum Kultury i Sportu w Żarowie,
- Klub Sportowy "Zjednoczeni" Żarów,
- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Żarów,
- Żarowskie Stowarzyszenie "Edukacja",
- UKS "Głęboka Purpura" w Żarowie,
- TKKF "Chemicz" Żarów,
- ULKS "Zielony dąb" Żarów,
- ULKS "Piaś 2008" Żarów,
- ULKS "Harcek" Żarów,
- ULKS "VOLLEY" Żarów,
- GLKS "Goniec" Żarów,
- UKS Judoka Imbramowice,
- LKS "Zieloni" Mrowiny,
- LKS "Wodospad" Zastruże,
- LKS "Wierzbiana" Wierzbna",
- LKS "Błyskawice" Kalno,
- LKS "Zryw Łażany",
- Stowarzyszenie "Rowerowy Żarów".

W Gminie Świebodzice:

- Miejski Dom Kultury,
- Towarzystwo Miłośników Świebodzic,
- Koło Filatelistów i Numizmatyków,
- Towarzystwo Lotnicze,
- Szkoła Spadochronowa,
- Klub Honorowych Dawców Krwi,
- ZHP,
- PTTK,

- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Świetlica Środowiskowa "Tęczowa Gromada",
- Ośrodek Sportu i Rekreacji.

W Gminie Dobromierz:

- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji,
- Świetlice środowiskowe,
- Kluby Sportowe.

Wraz ze zmniejszeniem się na terenie Powiatu Świdnickiego ilości klubów sportowych organizujących zajęcia dla dzieci, zmniejszyła się ilość małoletnich uczęszczających w treningach. Kluby sportowe starają się w sposób ciekawy i interesujący dla dziecka zachęcić go do aktywności fizycznej, a zajęcia przez nie oferowane są różnorodne i dostosowane do potrzeb, zainteresowań i możliwości dziecka.

CEL STRATEGICZNY NR 2 POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I STARSZYCH

Biorąc pod uwagę sytuację demograficzną kształtującą się w Powiecie Świdnickim, w ostatnich latach ważne jest zapewnienie odpowiedniej infrastruktury dla lokalnych seniorów, zwłaszcza poprzez rozwijanie form opieki, a także prowadzenie działań propagujących zdrowy i aktywny tryb życia przez osoby starsze. Niezmiennie wsparcia wymagają również osoby niepełnosprawne, których samodzielność z racji stanu zdrowia jest ograniczona. Chcąc poprawić jakość życia osób niepełnosprawnych i starszych, samorządy czynią to poprzez:

Zwiększenie aktywności w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na rozwój systemu wsparcia dziecka i rodziny oraz osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.

Tabela 18. Pozyskane środki zewnętrzne na rozwój rodziny, osób z niepełnosprawnościami i osób starszych w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Wysokość pozyskanych środków zewnętrznych na rodzinę	6 949 575,17 zł	7 031 103,37 zł	19 241 925,85 zł	141 883,01 zł	155 161,00 zł	108 195,00 zł
Wysokość pozyskanych środków zewnętrznych osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze	583 164,00 zł	566 815,00 zł	708 759,50 zł	107 504,00 zł	594 527,12 zł	469 099,00 zł

Na przestrzeni lat 2014-2016 urzędy miast i gmin z terenu powiatu świdnickiego pozyskały bardzo duże środki zewnętrzne na rozwój systemu wsparcia rodzin, a także osób niepełnosprawnych i starszych. Od roku 2017 bardzo znacząco zmalała kwota pozyskanych przez samorządy środków zewnętrznych. Tendencja malejąca się utrzymuje i ilość pozyskanych środków zewnętrznych na rozwój rodzin, osób z niepełnosprawnościami i starszych z roku na rok jest niższa.

Wspieranie organizacji pozarządowych w działaniach na rzecz osób z niepełnosprawnością i starszych.

Tabela 19. Liczba organizacje pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnością i starszych w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba organizacji pozarządowych działających na terenie miasta/gminy	51	56	61	60	174	176
Wysokość środków finansowych przeznaczonych na wsparcie org. pozarządowych	3442988,00 Zł	584 100,00 zł	596 436,90 zł	377 060,00 zł	3720503,00 zł	993 656,00 zł (brak danych UM Świdnica)

Pomoc w formie usług opiekuńczych wobec osób niepełnosprawnych i starszych świadczona była na terenie Powiatu Świdnickiego przede wszystkim przez organizacje pozarządowe działające na terenie poszczególnych miast i gmin. W 2014 roku liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnością i starszych wynosiła 51 i organizacje te pozyskały łącznie na swoją działalność 3 442 988 zł. W roku 2015 liczba organizacji wzrosła do 56, a wysokość przekazanych im środków bardzo zmalała i wyniosła 584 100 zł. W roku 2016 liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych ponownie wzrosła i wyniosła 61 organizacji, a wysokość środków finansowych przeznaczonych na wsparcie tych organizacji była równa kwocie 596 436,90 zł. Z kolei w roku 2017 liczba podmiotów ubiegających się o wsparcie finansowe z powiatu nieznacznie spadła i organizacje te pozyskały łącznie na swoją działalność 377 060 zł. W latach kolejnych nastąpił znaczący przyrost organizacji pozarządowych i ich liczba wzrosła w roku 2018 do 174, a w roku 2019 do 176. Zwiększeniu uległa także wysokość środków finansowych przeznaczonych na wsparcie organizacji pozarządowych, kwota wsparcia w roku 2018 była równa kwocie 3 720 503 zł. W roku 2019 nie jest znana pełna wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom, gdyż sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi w mieście Świdnica jest w trakcie opracowywania i wysokości przekazanych środków nie jest jeszcze dostępna.

Pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, świadczona była na terenie Powiatu Świdnickiego w latach 2014-2019 przede wszystkim przez pracowników działających przy Ośrodkach Pomocy Społecznej w miastach lub w gminach. Usługi obejmowały pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych. Chcąc poprawić jakość życia osób niepełnosprawnych i starszych, Ośrodki Pomocy Społecznej czynią to poprzez:

Rozwój usług opiekuńczych i zdrowotnych. Rozwój usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

Tabela 20. Liczba usług opiekuńczych i zdrowotnych w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi	510	540	592	635	640	641
Liczba osób skierowanych do DPS	42	38	57	87	85	44
Liczba osób umieszczonych w DPS	61	60	75	68	72	55
Liczba osób korzystających z usług Domu Seniora Wigor	139	159	160	160	160	209
Liczba mieszkań chronionych	1	1	1	1	1	2
Liczba osób korzystających z pobytu w mieszkaniu chronionym	3	3	3	3	3	4
Liczba mieszkań treningowych	0	0	0	0	1	1
Liczba osób korzystających z pobytu w mieszkaniu treningowym	0	0	0	0	0	1

W latach 2014-2019 na terenie Powiatu Świdnickiego jedną z najistotniejszych form świadczeń kierowanych do osób starszych i niepełnosprawnych oraz przewlekle chorych, było realizowanie usług opiekuńczych. Analiza tabeli wskazuje, że z roku na rok coraz większa liczba osób była objęta tą formą wsparcia. Postępujący proces starzenia się ludności Polski powoduje wzrost zapotrzebowania na usługi świadczone przez system ochrony zdrowia. To z kolei generuje ciągły wzrost kosztów opieki zdrowotnej. W perspektywie pogłębiania tego procesu trzeba rozpocząć poszukiwania nowych rozwiązań systemowych w celu zaspokojenia rosnących potrzeb występujących wśród osób starszych. Na przestrzeni lat 2014-2018, z uwagi na tendencje demograficzne, systematycznie na terenie powiatu wzrastała także liczba osób umieszczonych w Domach Pomocy Społecznej, a także liczba osób skierowanych do Domów Pomocy Społecznej. Spadek ilości seniorów umieszczanych w DPS nastąpił w roku 2019. Na terenie Powiatu osoby starsze i schorowane korzystają z usług Domu Seniora Wigor i tak od roku 2016 do roku 2018 liczba pensjonariuszy umieszczonych w Domu Seniora utrzymuje się na stałym poziomie 160 osób. W roku 2019 nastąpił przyrost osób starszych w Domach Seniora, liczba umieszczonych tam podopiecznych wzrosła do 209 osób. W 2019 roku na terenie powiatu zwiększyła się o jedno liczba mieszkań chronionych.

Upowszechnienie informacji o dostępnych formach wsparcia. Podnoszenie świadomości społecznej na temat praw i uprawnień osób niepełnosprawnych i osób starszych.

Tabela 21. Podnoszenie świadomości społecznej na temat praw i uprawnień osób niepełnosprawnych i osób starszych w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba opracowanych informatorów	0	0	0	0	1	1
Liczba imprez organizowanych na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych np. Dzień Seniora, Dzień Osób Niepełnosprawnych, itp.	14	14	16	12	10	7
Liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych	11	11	11	11	12	19
Liczba spotkań z organizacjami pozarządowymi	8	9	12	5	5	9

Na przestrzeni lat 2014-2019 zorganizowano szereg imprez okolicznościowych na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, jak np. Dzień Seniora i Dzień Osób Niepełnosprawnych, których celem było podnoszenie świadomości społecznej na temat praw seniorów. Od roku 2017 systematycznie spada liczba imprez organizowanych na rzecz osób starszych. W Powiecie Świdnickim od roku 2014 do 2017, działało 11 organizacji pozarządowych świadczących usługi na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych. Od roku 2018 wskaźnik ten wzrasta.

Pozyskiwanie środków zewnętrznych na działania aktywizujące i wspierające.

Obserwowany rokrocznie wzrost nakładów finansowych, zwłaszcza na usługi o charakterze opiekuńczym, wymaga podjęcia stosownych działań. W związku z powyższym na terenie powiatu podjęto działań zmierzających do realizacji projektów wdrażających innowacyjne rozwiązania (np. koperta życia, karta seniora).

Tabela 22. Środki zewnętrzne na działania aktywizujące i wspierające osoby niepełnosprawne i starsze w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba projektów adresowanych do osób starszych np. koperty życia, karta seniora	1	2	4	2	2	3
Wysokość pozyskanych środków na ww. działania	20000,00zł	100000,00zł	145000,00zł	2476,30zł	3000,00zł	116 352,00zł

Mając to na uwadze działania aktywizujące i wspierające osoby niepełnosprawne i starsze w Powiecie Świdnickim zrealizowano w 2014 roku 1 projekt adresowany do osób starszych i pozyskano na ten cel 20 000 zł, w roku 2015 zrealizowano 2 projekty i pozyskano na ten cel kwotę 100 000 zł, w roku 2016 zrealizowanych projektów było 4, a pozyskane na ich realizację środki znacząco wzrosły do kwoty 145 000 zł. Od roku 2017 ilość zrealizowanych projektów i ich wartość drastycznie spadła. Z kolei w roku 2019 samorządy lokalne zrealizowały 3 projekty adresowane do seniorów na łączną kwotę 116 352 zł.

Zadania na rzecz osób niepełnosprawnych realizowane ze środków PFRON.

Na zadania z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych w 2014 roku powiat otrzymał kwotę 2.921.010,- zł, z tego na rehabilitację społeczną wykorzystano 2.420.947,57 zł. (w tym 1.331.640,- zł z przeznaczeniem na działalność WTZ w Mokrzeszowie, Świdnicy i Strzegomiu), na rehabilitację zawodową 499.991,65 zł, co łącznie daje kwotę 2.920.939,22-zł. jako środki wykorzystane.

W 2015 roku na zadania z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych powiat świdnicki otrzymał kwotę 3.060.635 zł, z tego na rehabilitację społeczną wykorzystano 2.538.558,21 zł (w tym 1.462.620,- zł z przeznaczeniem na działalność WTZ w Mokrzeszowie Świdnicy i Strzegomiu), na rehabilitację zawodową 522.073,41 zł, co łącznie daje kwotę 3.060.631,62 zł jako środki wykorzystane.

W 2016 roku na zadania z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych powiat świdnicki otrzymał kwotę 2.986.706,- zł, z tego na rehabilitację społeczną wykorzystano 2.686.721,57 zł (w tym 1.519.620,- zł z przeznaczeniem na działalność WTZ w Mokrzeszowie, Świdnicy i Strzegomiu), na rehabilitację zawodową 299.929,73 zł, co łącznie daje kwotę 2.986.651,30 zł jako środki wykorzystane.

Na zadania z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych powiat świdnicki w 2017 roku otrzymał kwotę 2.975.506,- zł, z tego na rehabilitację społeczną wykorzystano 2.684.415,73 zł (w tym 1.519.620,- zł z przeznaczeniem na działalność WTZ w Mokrzeszowie, Świdnicy i Strzegomiu), na rehabilitację zawodową 291.056,- zł, co łącznie daje kwotę 2.975.741,73 zł jako środki wykorzystane.

Z kolei w 2018 roku na zadania z zakresu rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami Powiat Świdnicki otrzymał kwotę 3.047.654 zł, z tego na rehabilitację społeczną wykorzystano 2.754.476,31 zł w tym 1.576.620,00 zł z przeznaczeniem na działalność WTZ w Mokrzeszowie, Świdnicy i Strzegomiu), na rehabilitację zawodową 293.176,73 zł, co łącznie daje kwotę 3.047.653,04 zł jako środki wykorzystane.

Na zadania z zakresu rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami w 2019 r. Powiat Świdnicki otrzymał kwotę 3.304.383 zł, z tego na rehabilitację społeczną wykorzystano 3.004.673,34 zł (w tym 1.719.120,00 zł z przeznaczeniem na działalność WTZ w Mokrzeszowie, Świdnicy i Strzegomiu), na rehabilitację zawodową 299.708,86 zł, co łącznie daje kwotę 3.304,382,20 zł jako środki wykorzystane.

Środki z PFRON przyznano na:

- a) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- b) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,

- c) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- d) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- e) rehabilitacja zawodowa

W latach 2014-2019 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy aktywnie pozyskiwało zewnętrzne środki finansowe. W 2014 r. powiat świdnicki kontynuował realizację programu „Aktywny samorząd”. Program skierowany był do osób niepełnosprawnych, a jego głównym celem było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji. Na realizację programu w 2014 r. otrzymano 438 269,75 zł. i podpisano 105 umów. W 2015 r. powiat świdnicki kontynuował realizację programu „Aktywny samorząd”. Na realizację programu w 2015 r. otrzymano 256.686,24 zł. W ramach ww. zadania do realizacji przekazano 76 wniosków. W 2016 r. powiat świdnicki dalej realizował program „Aktywny samorząd”. Na realizację programu otrzymano wówczas 360.736,47 zł, podpisano 87 umów. W 2017 r. na realizację programu „Aktywny samorząd powiat świdnicki otrzymał 319.346,06 zł i podpisano 75 umów. Z kolei w roku 2018 r. powiat świdnicki na realizację ww. programu otrzymał 245.342,92 zł, w wyniku czego podpisano 74 umowy. W 2019 r. powiat świdnicki kontynuował realizację programu „Aktywny samorząd”. Na realizację programu w 2019 r. otrzymano 317.279,66 zł. I podpisano 71 umów.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy od 2008 r. realizuje projekt systemowy pod nazwą „DROGA DO AKTYWNOŚCI”, który jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem głównym projektu było wsparcie w zakresie aktywnej integracji i pracy socjalnej klientów Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy z terenu powiatu świdnickiego, poprzez realizowane cele szczegółowe:

- rozwój form aktywnej integracji poprzez zawarcie kontraktów socjalnych, w których zastosowano instrumenty aktywnej integracji,
- nabycie i/lub podniesienie kwalifikacji zawodowych uczestniczek/uczestników projektu oraz integracja osób wykluczonych społecznie.

Grupę docelową projektu stanowiły osoby bezrobotne i/lub nieaktywne zawodowo i/lub zatrudnione, zagrożone wykluczeniem społecznym, w wieku aktywności zawodowej (15-64), korzystające ze świadczeń pomocy społecznej w tym:

- osoby niepełnosprawne, w tym z zaburzeniami psychicznymi, które posiadają aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne,
- młodzież w wieku od 15 do 25 roku życia, pochodząca ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz
- osoby opuszczające rodzinną lub instytucjonalną pieczę zastępczą, zakłady poprawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- otoczenie osób wykluczonych społecznie.

W 2014 roku w projekcie „Droga do Aktywności” uczestniczyły 53 osoby, z tego 66% stanowiły osoby niepełnosprawne, natomiast 34 % stanowiły osoby opuszczające rodzinną lub instytucjonalną pieczę zastępczą, zakłady poprawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze lub młodzież w wieku od 15 do 25 roku życia, pochodząca ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. W 2015 roku w projekcie „Droga do Aktywności” uczestniczyło 31 osób, z tego 58% stanowiły osoby niepełnosprawne, natomiast 42 % stanowiły osoby opuszczające rodzinną lub instytucjonalną pieczę zastępczą, zakłady poprawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze lub młodzież w wieku od 15 do 25 roku życia, pochodząca ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy ponownie zaaplikowało, z sukcesem o środki finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 r. Projekt „Droga do aktywności 2” otrzymał rekomendacje do dofinansowania. Całkowita wartość projektu wynosiła 732 000 zł. Projekt dotyczył działań na rzecz integracji społeczno – zawodowej z elementami usług specjalistycznego poradnictwa dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, ich rodzin oraz osób z ich otoczenia w celu poprawy ich sytuacji społeczno – zawodowej. Okres realizacji projektu: 01.09.2016 r. - 30.06.2018 r. W ramach wsparcia uczestnikom projektu zaproponowano:

- 1) aktywizację społeczną:
 - a) praca socjalna – realizowana przez pracownika socjalnego - 32 osoby objęto wsparciem;
 - b) wyjazdowe treningi kompetencji i umiejętności społecznych dla wychowanków i osób z niepełnosprawnością - 16 h wsparcia skierowano do 10 osób;
 - c) stacjonarne treningi kompetencji i umiejętności społecznych dla osób z niepełnosprawnością – 100 h wsparcia skierowano do 17 osób;
 - d) grupa edukacyjna dla wychowanków–100 h wsparcia skierowano do 15 wychowanków;
 - e) usługi integracyjne obejmujące edukację społeczną i obywatelską – łącznie 26 osób uczestniczyło w dwóch działaniach, którymi były: wyjazd na spektakl teatralny oraz warsztaty ceramiczne w Dobkowie.
- 2) Aktywizację edukacyjną:
 - a) kurs na prawo jazdy kat. „B”, w którym uczestniczyło 17 osób, 2 osoby uzyskały kwalifikacje w zakresie prawa jazdy;
 - b) kurs na prawo jazdy kat. „C” oraz kurs na kwalifikację wstępną podstawową, w którym uczestniczyła 1 osoba, wskazana osoba uzyskała kwalifikacje w ww. zakresie.
- 3) aktywizację zdrowotną:
 - a) terapia psychologiczna, rodzinna lub psychospołeczna dla rodzin i osób – 180 h terapii, z której skorzystało 10 osób;
 - b) zespoły ćwiczeń fizycznych usprawniających psychoruchowo zgodnie z potrzebami osoby z niepełnosprawnością w wymiarze 10 dni, w których uczestniczyło 7 osób. Zespoły odbyły się w Ośrodku Rehabilitacyjno – Wypoczynkowym „JANTAR” w Polanicy Zdroju.
- 4) aktywizację zawodową.

Realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej projekt zakładał osiągnięcie minimalnych poziomów efektywności społeczno – zawodowej. Działania projektowe

nakierowane były na uzyskanie kwalifikacji po opuszczeniu programu, poszukiwanie pracy oraz podjęcie pracy po opuszczeniu programu.

W dniu 30 listopada 2017 r. została zawarta umowa pomiędzy Powiatem Świdnickim a Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy w Wałbrzychu, o dofinansowanie projektu „Akademia rozwoju”. Całkowita wartość projektu wynosi 1 513 104,- zł, w tym 1 436 104,- zł środki Europejskiego Funduszu Społecznego oraz 77 000,- zł - wkład własny – budżet JST. Przedmiotem projektu jest realizacja usług wsparcia systemu pieczy zastępczej w powiecie świdnickim w celu powstawania/podnoszenia jakości zdeinstytucjonalizowanych form pieczy zastępczej, mających na celu ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych i wysokiej jakości usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym. Wsparciem projektowym są objęte osoby przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno – interwencyjnego oraz kadra systemu pieczy zastępczej, która objęta jest działaniami nakierowanymi na podnoszenie kompetencji i kwalifikacji tych osób. Projekt ma na celu zwiększenie dostępności środowiskowych usług społecznych, w tym opiekuńczych i wsparcia rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz wsparcia pieczy zastępczej. Wsparcie w ramach projektu skierowane jest do 290 osób zamieszkujących Powiat Świdnicki, tj.:

- 1) osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – 130 dzieci i młodzież do 25 roku życia z rodzinnej pieczy zastępczej, dzieci własne osób pełniących funkcję rodzinnych domów dziecka i rodzin zastępczych zawodowych.
 - 2) dzieci w zinstytucjonalizowanej pieczy zastępczej (dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo – wychowawczych: typu rodzinnego do 8 osób oraz typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno – interwencyjnego do 14 osób) - 40 dzieci.
 - 3) osoby przygotowujące się i świadczące usługi na rzecz pieczy zastępczej - 120 osób.
- Na dzień 31.12.2019 r. wsparciem w projekcie zostało objętych 214 osób.

Projekt zakłada następujący zakres wsparcia w podziale na zadania:

- 1) Działania wspierające kadry systemu pieczy zastępczej:
 - a) szkolenie tematyczne dla kandydatów na rodziny zastępcze,
 - b) grupa wsparcia dla rodzin zastępczych,
 - c) zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich,
 - d) usługi koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
- 2) Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadr systemu pieczy zastępczej:
 - a) superwizja dla zawodowych rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka,
 - b) szkolenia tematyczne dla rodzin zastępczych,
 - c) wyjazdowe szkolenie dla zawodowych rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka, dzieci z pieczy zastępczej i dzieci własnych.
- 3) Aktywizacja społeczna dzieci i młodzieży z pieczy zastępczej:
 - a) warsztaty teatralne dla dzieci poniżej 15 roku życia,
 - b) treningi kompetencji i umiejętności społecznych dla dzieci i młodzieży powyżej 15 roku życia (8 zakresów tematycznych),

- 4) Aktywizacja zawodowa dzieci i młodzieży z pieczy zastępczej:
 - a) kursy i szkolenia zawodowe np. prawo jazdy, wózki widłowe,
 - b) indywidualne spotkania z doradcą zawodowym dla młodzieży powyżej 15 roku życia,
 - c) warsztaty aktywizujące zawodowo dla dzieci i młodzieży powyżej 15 roku życia.
- 5) Poradnictwo i usługi specjalistyczne:
 - a) indywidualna i/lub rodzinna terapia psychologiczna,
 - b) reedukacja – korepetycje dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej,
 - c) rehabilitacja – fizjoterapia/hipoterapia dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej,
 - d) indywidualne konsultacje ze specjalistami wg. potrzeb m.in. seksuolog, logopeda, dietetyk,
 - e) terapia biofeedback dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej.

Rozwój wolontariatu i grup samopomocowych.

Tabela 23. Wolontariat na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba wolontariuszy kierowanych do osób starszych	34	58	52	18	10	2
Liczba grup samopomocowych	0	0	0	0	0	1
Liczba osób starszych, niepełnosprawnych objętych wsparciem wolontariuszy	36	83	78	34	21	4

Instytucje Pomocowe z terenu Powiatu Świdnickiego wspierają osoby starsze i niepełnosprawne kierując do rodzin wolontariuszy, z którymi określane są zasady współpracy zmierzające do zaspokojenia potrzeb seniorów i wzmocnienia ich aktywności w społeczności lokalnej. W roku 2014 - 34 wolontariuszy świadczyło usługi wolontarystyczne wobec 36 osób starszych, w roku 2015 liczba wolontariuszy znacząco wzrosła do 58 osób, które objęły swoim wsparciem aż 83 seniorów. W roku 2016 liczba wolontariuszy nieznacznie spadła do poziomu 52 osób świadczących usługi wolontarystyczne wobec 78 osób starszych i niepełnosprawnych. Rok 2017 to czas znaczącego spadku liczby wolontariuszy do 18 osób, a liczba objętych przez nich wsparciem osób potrzebujących zmalała do poziomu 34 osób. W roku 2018 ponownie utrzymała się tendencja spadkowa, 10 wolontariuszy świadczyło wsparcie 21 seniorom. Z kolei w roku 2019 drastycznie zmalała liczba wolontariuszy do 2 osób, które wspierały zaledwie 4 seniorów z terenu powiatu świdnickiego.

Rozwój instytucjonalnych form wsparcia i opieki.

Tabela 24. Instytucjonalne formy wsparcia dla osób niepełnosprawnych i starszych w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

2014	2015	2016	2017		
------	------	------	------	--	--

					2018	2019
Liczba domów pomocy społecznej lub innych form świadczących opiekę całodobową prowadzonych przez podmioty publiczne	1	1	1	1	1	1
Liczba domów pomocy społecznej lub innych form świadczących opiekę całodobową prowadzonych przez podmioty niepubliczne	0	1	1	1	1	1
Liczba domów dziennego pobytu - dom "Senior Wigor"	0	1	1	2	2	1
Liczba osób korzystających z usług domu "Senior Wigor"	0	30	30	130	130	43

Na terenie powiatu świdnickiego funkcjonują dwa domy pomocy społecznej przeznaczone dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Jaskulinie i Świebodzicach. Dom Pomocy Społecznej w Jaskulinie przyjmuje osoby dorosłe, natomiast Dom w Świebodzicach świadczy usługi dla dzieci i młodzieży. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny. Zobowiązani do wnoszenia opłaty są sami mieszkańcy w wysokości 70% własnego dochodu, a w przypadku małoletnich rodzice w wysokości 70% dochodu przypadającego na jednego członka rodziny. Na terenie powiatu funkcjonuje ośrodek dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Ośrodek jest jednostką wsparcia dziennego prowadzoną przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Świdnicy na zlecenie powiatu świdnickiego. W 2015 r. na terenie powiatu otwarto pierwszy dom pomocy społecznej prowadzone przez podmioty niepubliczne świadczący całodobową opiekę nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi. Ponadto w tym samym roku otwarto pierwszy dom dziennego pobytu. Poza tym w powiecie działają liczne niepubliczne, prywatne podmioty świadczące całodobową opiekę dla osób niepełnosprawnych i starszych.

Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego.

Tabela 25. Poradnictwo specjalistyczne dla osób niepełnosprawnych i starszych w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba osób starszych, niepełnosprawnych korzystających z	1238	1296	1372	698		

pomocy pracownika socjalnego					668	641
Liczba osób starszych niepełnosprawnych korzystających z pomocy innego specjalisty	30	24	21	58	84	80

Osoby starsze i niepełnosprawne mieszkające na terenie Powiatu Świdnickiego mają możliwość skorzystania z poradnictwa specjalistycznego udzielanego im przez pracowników socjalnych. Na przestrzeni lat 2014-2016 sukcesywnie wzrastała liczba osób starszych korzystających z pomocy pracownika socjalnego. Od roku 2017 liczba osób niepełnosprawnych korzystających ze wsparcia pracownika socjalnego zmniejszyła się o połowę, przy czym wzrosła liczba osób korzystających z pomocy innych specjalistów. Z zebranych danych wynika, że osoby starsze i niepełnosprawne korzystające z pomocy specjalistów, najczęściej były zainteresowane uzyskaniem pomocy psychologicznej, konsultacjami z radcą prawnym, poradami w punktach prawnych, konsultacjami w punktach uzależnień, spotkaniami w poradniach rodzinnych, wsparciem w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

Poza wyżej wymienionymi działaniami zmierzającymi do poprawy jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Świdnickiego, podejmowały także szereg innych działań na rzecz seniorów. Do działań tych można zaliczyć m.in. pomoc w załatwieniu stopnia niepełnosprawności, wydawanie kart żywności w ramach programu FEAD, organizacja projektów skierowanych do seniorów, np. projekt "Bądź swoim przyjacielem", Projekt "Senior szlakiem kultury", a także organizowano Dzień Godności, Dzień Osób Niepełnosprawnych, Śniadanie Wielkanocne i Wigilię dla chorych.

CEL STRATEGICZNY NR 3 AKTYWIZACJA OSÓB ZAGROŻONYCH MARGINALIZACJĄ SPOŁECZNĄ

Zakres świadczonej przez Powiat Świdnicki pomocy społecznej w latach 2014-2019, obejmował wsparcie osób wykluczonych oraz zagrożonych marginalizacją społeczną i zawodową. Z myślą o mieszkańcach, którzy z powodu swojej niepełnosprawności, choroby, nieporadności, długotrwałego bezrobocia oraz innych przyczyn pozbawieni zostali możliwości pełnej partycypacji w życiu społecznym, Starostwo Powiatowe w Świdnicy podejmowało liczne działania, m.in.

Zwiększenie aktywności społecznej i przeciwdziałanie marginalizacji.

Tabela 26. Organizacje pozarządowe ubiegające się o wsparcie finansowe z Powiatu Świdnickiego w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
liczba organizacji pozarządowych ubiegających się o	32	30	30	85		

wsparcie finansowe z powiatu					102	52
liczba organizacji pozarządowych, które uzyskiwały środki finansowe z powiatu	21	18	18	50	70	49
wysokość przekazanych org. pozarządowym środków finansowych	95 000,00 zł	50 000,00 zł	55 000,00 zł	312 033,30zł	391877,64 zł	157 525,00 zł

W latach 2014-2019 współpraca Starostwa Powiatowego z organizacjami pozarządowymi realizowana była zgodnie z działaniami zmierzającymi do zaspokojenia potrzeb mieszkańców miasta i wzmocnienia aktywności społeczności lokalnej. W 2014 roku 32 organizacje pozarządowe ubiegały się o wsparcie finansowe z powiatu, środki o łącznej kwocie 95 000 zł pozyskało 21 organizacji. Z kolei w roku 2015 o pozyskanie środków finansowych z powiatu ubiegało się 30 organizacji, kwota przekazanego wsparcia znacząco zmalała do 50 000 zł i została rozdzielona pomiędzy 18 organizacji. W roku 2016 ilość organizacji ubiegających się o wsparcie i ilość podmiotów, która je otrzymała była na tym samym poziomie, z kolei nieznacznie gdyż do 55 000 zł wzrosło wsparcie finansowe przekazane organizacjom pozarządowym. W roku 2017 roku liczba organizacji ubiegająca się o pozyskanie środków finansowych z powiatu wzrosła do 85, a kwota przekazanego im wsparcia znacząco wzrosła do 312 033,30 zł i została rozdzielona pomiędzy 50 podmiotów. W 2018 roku 102 organizacje pozarządowe ubiegały się o wsparcie finansowe z powiatu, środki o łącznej kwocie 391 877,64 zł pozyskało 70 organizacji. W roku 2019 liczba organizacji ubiegająca się o środki finansowe z powiatu zmniejszyła się o połowę - 52 organizację, z czego 49 podmiotów uzyskało wsparcie w kwocie 157 525 zł.

Programy profilaktyczne, akcje profilaktyczne akcje edukacyjne z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Chcąc zwiększać aktywność społeczną i przeciwdziałać marginalizacji społecznej w Powiecie Świdnickim, Starostwo Powiatowe realizuje szereg programów profilaktycznych z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia. Celem tych programów jest zapobieganie chorobom przez ich wczesne wykrycie i leczenie, a także propagowanie aktywności fizycznej wśród mieszkańców.

Tabela 27. Programy profilaktyczne realizowane w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
programy profilaktyczne	2	2	1	1	1	0

W 2014 roku na terenie Powiatu Świdnickiego realizowane były dwa programy profilaktyczne z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, tj. Pilotażowy Program Profilaktyczny Genetyczno-Onkologiczny "Opieka nad Rodzicami z Predyspozycją Genetyczną do Nowotworów" i Program Ochrony Zdrowia Psychicznego Mieszkańców

Powiatu Świdnickiego na lata 2011 -2015 w ramach którego odbyła się Konferencja "Wyjść z cienia". W roku 2015 liczba realizowanych programów profilaktycznych była na tym samym poziomie co w roku ubiegłym. Zrealizowano Rządowy Program "Bezpieczna i przyjazna szkoła" - Projekt "Talerz Zdrowia", a także Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Mieszkańców Powiatu Świdnickiego na lata 2011-2015. W latach 2016-2019 liczba zrealizowanych programów profilaktycznych z zakresu promocji zdrowia zmniejszyła się do jednego, w roku 2016 był to Programu Profilaktyki Próchnicy "Bright Smile, Bright Future", z kolei w latach 2017-2018 były to Targi Zdrowej Żywności.

Tabela 28. Akcje profilaktyczne i edukacyjne realizowane w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Akcje Profilaktyczne	13	13	10	9	brak danych	9
Akcje Edukacyjne	10	5	6	2	brak danych	15

W Powiecie Świdnickim poza realizowanymi programami profilaktycznymi, realizowano także szereg akcji profilaktycznych, których celem było inicjowanie i wspieranie działań promocyjnych oraz informacyjnych z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia. Zrealizowano następujące bezpłatne akcje:

- badania profilaktyczne i wykłady podczas festynów, dożynek i w ramach akcji "Nasze zdrowie" zorganizowanej w Pasażu Tesco w Świdnicy.
- USG tarczycy,
- spirometria,
- porady dietetyka wraz z analizą składu ciała,
- pomiar ostrości wzroku,
- przesiewowe badanie słuchu wraz z badaniem ucha środkowego,
- badanie stężenia tlenu we krwi, cholesterolu oraz pomiaru ciśnienia tętniczego,
- samobadanie piersi,
- badanie słuchu,
- porady i zabiegi rehabilitanta,
- porady dermatologiczne,
- USG powłok brzusznych.

Profilaktyka z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia jest niezwykle istotna. Mając to na uwadze, Starostwo Powiatowe w Świdnicy poszerzało wiedzę mieszkańców w tym zakresie zarówno przez realizację programów profilaktycznych, organizację wielu akcji profilaktycznych, a także poprzez różnego rodzaju akcje edukacyjne związane z promocją zdrowia, są to np.

- szkolenie dla szkolnych pedagogów i psychologów nt. terapii uzależnień,
- szkolenie w ramach terapii rodzin zorganizowane w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Świdnicy dla psychologów,

- szkolenie z zasad racjonalnego odżywiania dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych,
- realizacja cyklu programów "Nasze zdrowie",
- powiatowe konkursy: "Młodość wolna od papierosa",
- międzyszkolny Mikołajkowy Turniej Piłki Koszykowej,
- konkurs "Odkryjmy talent",
- powiatowy konkurs Wiedzy o HIV/AIDS,
- olimpiada Promocji Zdrowego Stylu Życia,
- organizacja koncertów artystyczno-profilaktycznych
- Powiatowy Turniej Wiedzy Ekologicznej i Zdrowotnej "Troska o przyrodę sprzyja trosce o własne zdrowie",
- "Rock przeciw AIDS",
- konkurs "Jestem cool - dopalacze nie ściągną mnie w dół".
- konkurs "Wiem co jeść i jak być fit".

Projekty kulturalne, sportowe oraz z zakresu dziedzictwa narodowego – dotacje.

Na przestrzeni lat 2014-2019 Starostwo Powiatowe w Świdnicy poza projektami z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, za sprawą organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Świdnica, zrealizowało szereg projektów kulturalnych, sportowych oraz z zakresu dziedzictwa narodowego udzielając na realizację tych celów dotacje.

Tabela 29. Dotacje na projekty kulturalne, sportowe oraz z zakresu dziedzictwa narodowego realizowane przez organizacje pozarządowe w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
liczba dotacji udzielona organizacjom pozarządowym z zakresu sportu i kultury	21	18	18	34	48	49
kwota przyznanych dotacji organizacją pożytku publicznego z zakresu sportu i kultury	95 000 zł	50 000 zł	55 000 zł	105 000 zł	brak danych	157 525 zł

Analiza tabeli przedstawionej powyżej pokazuje, że liczba dotacji udzielona organizacjom pozarządowym działającym na terenie Powiatu Świdnickiego w latach 2014-2019, była niezwykle zmienna, podobnie jak wielkość przyznanych im środków. W roku 2014 dotacje z zakresu kultury i sportu przyznano 21 organizacjom pozarządowym na łączną kwotę 95 000 zł. W roku 2015 udzielono 18 dotacji na kwotę 50 000 zł. W roku 2016 liczba przyznanych dotacji była na tym samym poziomie co w roku ubiegłym, niewielkiemu zwiększeniu uległa natomiast kwota przyznanych organizacjom środków. W 2017 roku dotacje

dla organizacji pozarządowych z zakresu sportu i z zakresu kultury zostały przyznane 34 organizacjom, a przyznane na ten cel przez Starostwo środki znacząco wzrosły i opiewały na kwotę 105 000 zł. Z przekazanych danych wynika, że w roku 2018 przyznano łącznie dotacje 48 organizacjom pożytku publicznego, a w roku 2019 wsparcie udzielono 49 podmiotom na łączną kwotę 157 525 zł.

Aktywizacją osób zagrożonych marginalizacją społeczną w Powiecie Świdnickim poza ww. instytucjami zajmował się także Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy. W celu łagodzenia skutków bezrobocia i minimalizowania problemów społecznych związanych z marginalizacją, Powiatowy Urząd Pracy w latach 2014-2019 realizował aktywne programy rynkowe, poprzez:

Rozwój usług i instrumentów rynku pracy.

Tabela 30. Rozwój usług i instrumentów rynku pracy w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba osób, która otrzymała zwrot kosztów przejazdu	387	445	513	602	543	474
Liczba osób, która otrzymała zwrot kosztów zakwaterowania	0	0	0	0	0	3
Liczba podmiotów, która uzyskała refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy, w tym osób z niepełno sprawnościami	126 w tym 4	60 w tym 4	75 w tym 3	43 w tym 2	31 w tym 2	43 w tym 4
Liczba osób zatrudnionych na wyposażonych stanowiskach pracy w podmiotach, o których mowa w poz. 3	220 w tym 7	169 w tym 11	177 w tym 10	123	41	63
Liczba osób, które uzyskały wsparcie finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej	200	145	163	197	133	112
Liczba osób, którym refundowano składki ZUS	0	0	0	0	0	0

Liczba osób, która skorzystała z dodatku aktywizacyjnego	853	760	766	473	360	388
Liczba osób skierowanych na prace interwencyjne	88	115	110	121	125	145
Liczba osób skierowanych na roboty publiczne	222	253	255	297	223	146
Liczba osób skierowanych na staż	2255	1716	2191	519	417	437
Liczba osób, które zostały przyjęte na staż	752	694	692	519	417	437
Liczba osób, które zostały zatrudnione po stażu	511	498	573	429	380	358
Liczba osób korzystających z pośrednictwa pracy	12951	8937	9057	5 666	6 897	4 747
Liczba osób korzystających z poradnictwa zawodowego	5122	958	682	663	491	369
Liczba osób, która skorzystała z bonu zatrudnieniowego	7	23	11	5	6	10
Liczba pracodawców, którzy korzystają z usług i instrumentów rynku pracy	586	605	741	587	386	444
Inne usługi i instrumenty rynku pracy:	4					
a) Liczba osób, które otrzymały bon na zasiedlenie	87	15	18	23	19	16
b) Liczba osób, które otrzymały bon stażowy	233	129	18	1	3	1
c) Liczba osób skierowanych na prace społecznie użyteczne	0	257	208	249	145	129
d) Liczba osób do 30 r.ż. zatrudnionych w ramach refundacji pracodawcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia,		0	236	193	76	0

nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne	0					
e) Liczba osób powyżej 50 r.ż. zatrudnionych w ramach dofinansowania pracodawcy wynagrodzenia skierowanych bezrobotnych pow. 50 r.ż.		9	13	17	4	22
f) Liczba osób, którym przyznano zwrot kosztów opieki nad dzieckiem do lat 6	3	32	70	62	33	22

W celu łagodzenia skutków bezrobocia, w latach 2014-2019, Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy realizował aktywne programy rynkowe w obszarze aktywizacji osób zagrożonych marginalizacją społeczną. W 2014 roku 387 osobom zwrócono koszty przejazdu, w kolejnych latach obserwowano rokroczny wzrost liczby zwróconych kosztów przejazdu (rok 2015 – 445 zwrotów, rok 2016 – 513 zwrotów, rok 2017 – 602 zwroty, rok 2018 – 543 zwroty, rok 2019 474 zwroty).

Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy chcąc zachęcić przedsiębiorców do zwiększania zatrudnienia, proponował im refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy, w tym stanowisk dla osób z niepełnosprawnościami. W roku 2014 urząd zrefundował 126 nowoutworzonych stanowisk pracy, w tym 4 dla osób niepełnosprawnych, a zatrudnienie znalazło na tych stanowiskach 220 osób, w tym 7 niepełnosprawnych. W roku 2015 znacząco zmniejszyła się do 60 liczba zrefundowanych kosztów wyposażenia stanowisk pracy, w tym 4 stanowiska zostały utworzone dla osób niepełnosprawnych, zatrudnienie znalazło na tych stanowiskach 169 osób, w tym 11 niepełnosprawnych. W roku 2016 liczba zrefundowanych stanowisk pracy wzrosła w porównaniu do roku ubiegłego o 15, przy czym liczba utworzonych stanowisk dla osób niepełnosprawnych zmalała o jedno, a zatrudnienie na nowoutworzonych stanowiskach pracy znalazło 177 osób, w tym 10 niepełnosprawnych. Z kolei w 2017 roku urząd zrefundował 92 nowoutworzone stanowiska pracy, w tym 6 dla osób niepełnosprawnych, na których zatrudnienie znalazły 123 osoby. W roku 2018 liczba zrefundowanych stanowisk pracy w porównaniu do roku ubiegłego znacząco spadła do 31 refundacji kosztów doposażenia stanowisk pracy, przy czym liczba utworzonych stanowisk dla osób niepełnosprawnych zmalała do 2, a zatrudnienie na nowoutworzonych stanowiskach pracy znalazło 41 osób. Z kolei w roku 2019 Powiatowy Urząd Pracy zrefundował 43 przedsiębiorcą koszty wyposażenia stanowisk pracy, a 4 doposażenia, przy czym liczba osób zatrudnionych na wyposażonych stanowiskach pracy zwiększyła się do 63 osób.

Kolejną formą aktywizacji osób zagrożonych marginalizacją społeczną było udzielenie im wsparcia finansowego na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Na przestrzeni lat

2014-2019 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdnicy zauważalny jest cykliczny spadek przyznawanych osobom bezrobotnym refundacji. W 2014 roku, z tej formy wsparcia skorzystało 200 osób, w roku 2015 – 145 osób, w roku 2016 – 163 osoby, w roku 2017 - 197 osób, w roku 2018 – 133 osoby, a w roku 2019 – 112 osoby.

Inną formą wsparcia bezrobotnych w aktywnym poszukiwaniu pracy był dodatek aktywizacyjny, z którego z roku na rok korzystało coraz mniej osób i tak w roku 2014 skorzystały z niego 853 osoby, w roku 2015 o 93 osoby mniej, w roku 2016 liczba ta uległa niewielkiemu wzrostowi o 6 osób, by w 2017 roku liczba osób korzystających z dodatku aktywizacyjnego wyniosła 473 osoby, w roku 2018 spadła do poziomu 360 osób, by w roku 2019 osiągnąć wskaźnik 388 osób.

Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy aktywizował bezrobotnych zagrożonych marginalizacją także poprzez zlecane im prace interwencyjne i roboty publiczne. W roku 2014 prace interwencyjne zostały zlecane 88 osobom, a roboty publiczne 222 osobom, a w roku 2015 odpowiednio 115 i 253 osobom, w roku 2016 - 110 i 255 osobom, a w 2017 roku – 121 i 297 osobom, by w roku 2018 wskaźniki osób bezrobotnych które skierowano na prace interwencyjne i roboty publiczne wyniosły odpowiednio 125 i 223. Z kolei w roku 2019 – 145 bezrobotnych zostało skierowanych na prace interwencyjne, a 146 osób na roboty publiczne.

Kolejnym z instrumentów rynku pracy, który miał na celu wspieranie mieszkańców Świdnicy w poszukiwaniu zatrudnienia i przeciwdziałaniu marginalizacji społecznej były organizowane staże. Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy w roku 2014 na staż skierował 2 255 bezrobotnych, z czego 752 osoby zostały przyjęte na staż, a 511 znalazło po stażu zatrudnienie. W roku 2015 na staż zostało skierowanych 1 716 bezrobotnych, z czego przyjętych zostało 694 osoby, a 498 osób po stażu zostało zatrudnionych. Ponadto w 2016 roku na staż zostało skierowanych 2 191 bezrobotnych, przyjętych zostało 692 osoby, a zatrudnienie po odbyciu stażu znalazło 573 osoby. Z kolei w 2017 roku na staż skierowanie otrzymało 519 bezrobotnych, z czego wszyscy skierowani zostali przyjęci na staż, a 429 osób zostało zatrudnionych po stażu. W roku 2018 Urząd Pracy skierował na staż 417 osób, z czego podobnie jak w roku ubiegłym wszystkie skierowane osoby zostały przyjęte, a ostatecznie po odbyciu stażu 380 osób znalazło zatrudnienie. Z kolei w roku 2019 – 437 bezrobotnych zostało skierowanych do odbycia stażu i wszystkie te osoby zostały przyjęte, a po zakończeniu stażu 358 osób zostały zatrudnione.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdnicy, bezrobotni korzystali także z pośrednictwa pracy. Zauważalny jest spadek osób korzystających z tej formy wsparcia. W roku 2014 skorzystało z tej formy wsparcia 12 951 osób, w roku 2015 nastąpił spadek zainteresowania do poziomu 8 937 osób, by w 2016 r. wskaźnik wzrósł i wyniósł 9 057 osób, a w 2017 r. znacząco spadł i osiągnął wynik 5666 osób korzystających z pośrednictwa pracy, by rok później wskaźnik osób korzystających z pośrednictwa pracy ponownie wzrósł do poziomu 6 897 osób. W roku 2019 liczba osób korzystających z tej formy wsparcia w porównaniu do roku wcześniejszego spadła do poziomu 4 747 osób.

Zainteresowaniem wśród osób zagrożonych marginalizacją cieszyło się także poradnictwo zawodowe, z którego w 2014 roku skorzystało 5 122 osoby, w roku 2015 nastąpił duży spadek korzystających z tej formy wsparcia do 958 osób, w 2016 utrzymywała się tendencja malejąca i wskaźnik osiągnął wynik 682 osoby, a w 2017 roku wskaźnik ponownie

uległ obniżeniu do 663 osób, by w roku 2018 ponownie spaść do poziomu 491 osób korzystających z poradnictwa zawodowego. W roku 2019 liczba bezrobotnych korzystających z poradnictwa zawodowego w Powiatowym Urzędzie Pracy ponownie zmalała i osiągnęła poziom 369 osób. Niewielka ilość osób bezrobotnych skorzystała z bonu zatrudnieniowego, w roku 2014 – 7 osób, w 2015 – 23 osoby, w roku 2016- 11 osób, w 2017 roku jedynie 5 osób, w roku 2018 – 6 osób, a w roku 2019 – 10 bezrobotnych.

Mając na uwadze szerokie możliwości skorzystania przez osoby bezrobotne z różnych instrumentów rynku pracy w celu ich aktywizacji, Urząd Pracy w Świdnicy oferował im także inne możliwości takie jak:

- bony na zasiedlenie, z których skorzystało odpowiednio w roku 2014 – 4 osoby, w roku 2015 – 15 osób, w roku 2016 – 18 osób, w 2017 roku 23 osoby, w 2018 roku – 19 osób, a w 2019 roku – 16 osób.
- bony stażowe, z których skorzystało odpowiednio w roku 2014 – 87 osoby, w roku 2015 – 129 osób, w roku 2016 – 18 osób, w 2017 roku 1 osoba, w roku 2018 – 3 osoby, a w 2019 – 1 osoba.
- prace społecznie użyteczne, z których skorzystało odpowiednio w roku 2014 – 233 osoby, w roku 2015 – 257 osób, w roku 2016 – 208 osób, w 2017 roku 249 osób, w 2018 – 145 osób, a w 2019 roku – 129 osób.
- zatrudnienie osób do 30 roku życia w ramach refundacji pracodawcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne, w latach 2014-2015 brak, w roku 2016 – skorzystało aż 236 osób, a w 2017 roku 193 osoby, a w roku 2018 – 76 osób. W roku 2020 żaden bezrobotny nie skorzystał z tej formy wsparcia.
- zatrudnienie osób powyżej 50 roku życia w ramach refundacji pracodawcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne, w latach 2014 - brak, w roku 2015 – 9 osób, w roku 2016 – 13 osób, w roku 2017 – 17 osób, w roku 2018 – 4 osoby, a w roku 2019 – 5 osób.
- Zwrot kosztów opieki nad dzieckiem do lat 6, z których skorzystało odpowiednio w roku 2014 – 3 osoby, w roku 2015 – 32 osoby, w roku 2016 – 70 osób, w 2017 roku - 62 osoby, a w roku 2018 wskaźnik spadł do poziomu 33 osób, a w roku 2019 ponownie uległ obniżeniu i zwrot kosztów opieki nad dzieckiem przyznano 22 osobom.

Poza osobami bezrobotnymi, z usług Powiatowego Urzędu Pracy w Świdnicy i z jego instrumentów skorzystali także pracodawcy. Z roku na rok coraz większa ilość pracodawców korzysta z różnych instrumentów rynku pracy i tak w 2014 roku skorzystało z nich 586 pracodawców, w 2015 roku liczba pracodawców wzrosła do 605, by w roku 2016 nastąpił znaczący wzrost do poziomu 741 pracodawców, a w 2017 roku wskaźnik obniżył się do poziomu 587, by w roku 2018 spaść do liczby 386 pracodawców korzystających z usług i instrumentów rynku pracy. Z kolei w 2019 roku - 444 pracodawców skorzystało z usług Powiatowego Urzędu Pracy.

Upowszechnianie informacji o usługach, instrumentach rynku pracy - inicjowanie i organizowanie kontaktów z pracodawcami.

Tabela 31. Instrumenty rynku pracy - kontakty z pracodawcami w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba zorganizowanych targów pracy /giełd pracy	5 82	5 90	6 55	5 46	5 22	4 38
Liczba pracodawców uczestniczących w targach pracy	45	45	32	46	22	20
Liczba osób, która uczestniczyła w giełdach pracy	1531	1679	891	1300	1200	501
Liczba konferencji	0	1	0	0	0	0
Liczba i rodzaj innych działań:						
a) Liczba plakatów promujących usługi i instrumenty rynku pracy	308	312	226	181	192	74
b) Liczba ulotek promujących usługi i instrumenty rynku pracy	9000	2207	0	0	0	0
c) Dni Doradcze	0	0	0	2	2	0
d) Spotkanie z doradcą EURES „bezpieczne wyjazdy”	0	0	0	1	1	1
e) Targi Przedsiębiorczości i Planowania Kariery Zawodowej	0	0	0	1	1	0
f) Polsko-Niemiecki Dzień Doradczy	0	0	0	1	0	0
g) Spotkanie rekrutacyjne EURES (Wielka Brytania)	0	0	0	1	1	0
h) Warsztaty poszukiwania pracy	0	0	0	0	1	1
i) reklama na portalu internetowym	0	0	0	0	0	1
j) spot reklamowy w radiu	0	0	0	0	0	1
Liczba wydanych informatorów/broszur promujących instrumenty rynku	0	0	0	0		

pracy dla osób bezrobotnych						0	0
Liczba wydanych informatorów/broszur promujących instrumenty rynku pracy dla pracodawców	0	0	0	0	0	0	0
Liczba szkoleń dla pracodawców	0	0	0	0	0	0	0

W latach 2014-2019 Urząd Pracy w Świdnicy był organizatorem wielu przedsięwzięć, których celem była aktywizacja zawodowa osób poszukujących pracy. Targi pracy/giełdy pracy to instrumenty rynku pracy, które mają na celu stworzenie okazji do spotkania osób poszukujących pracy z firmami poszukującymi pracowników. Analiza tabeli powyżej pokazuje, że te instrumenty rynku pracy cieszą się rok rocznie coraz mniejszym zainteresowaniem zarówno ze strony pracodawców jak i pracowników. Urząd Pracy w Świdnicy w roku 2014 zorganizował 5 targów pracy i 82 giełdy pracy, w których wzięło udział odpowiednio 45 i 1 531 osób. W roku 2015 odbyło się ponownie 5 targów pracy, a liczba zorganizowanych giełd wzrosła do 90 i wzięło w nim udział odpowiednio 45 i 1 679 osób. Z kolei w roku 2016 ilość targów pracy wzrosła do 6 i wzięło w nich udział 32 osoby, a liczba giełd pracy zmalała do 55 i wzięło w nim udział 891 osób. W okresie 2017 roku Urząd Pracy zorganizował 5 targów pracy i 46 giełd pracy, w których wzięło udział odpowiednio 46 i 1300 osób. Z kolei w roku 2018 zorganizowano podobnie jak rok wcześniej 5 targów pracy i 22 giełdy pracy, w których wzięło udział odpowiednio 22 pracodawców i 1200 uczestników. W roku 2019 Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy był organizatorem 4 targów pracy i 38 giełd pracy. W tych instrumentach rynku pracy uczestniczyło 20 pracodawców i 501 osób zainteresowanych ofertą i poszukujących zatrudnienia.

Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy, na przestrzeni lat 2014-2019 zorganizował w roku 2015 jedną konferencję, której tematyką były instrumenty rynku pracy. Ponadto instytucja dystrybuje plakaty i ulotki promujące usługi i instrumenty rynku pracy. W roku 2019 PUP po raz pierwszy nadał spot reklamowy w radiu i umieścił reklamę oferowanych usług i instrumentów rynku pracy. Urząd Pracy w Świdnicy w latach 2014-2019 nie wydał żadnych informatorów/broszur promujących instrumenty rynku pracy dla osób bezrobotnych, jak i dla pracodawców, a także nie przeprowadził dla pracodawców żadnych szkoleń.

Monitoring rynku pracy.

Tabela 32. Monitoring rynku pracy w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba pracodawców zgłaszających oferty pracy	1364	1366	1408	1320	1121	978

Liczba zgłoszonych miejsc pracy	8458	8507	11197	11309	10704	10729
Liczba osób skierowanych do pracodawców	5094	5458	5713	3202	2587	3029
Liczba osób zatrudnionych przez pracodawców	6701	6089	5690	5614	4535	3915
Liczba raportów nt. sytuacji rynku pracy w powiecie	2	3	1	1	1	12

Na przestrzeni lat 2014-2016, rok rocznie wzrastała liczba pracodawców zgłaszających swoje oferty pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdnicy, a także wzrastała liczba zgłaszanych miejsc pracy i osób skierowanych do pracodawców. Analiza rynku pracy na terenie Powiatu Świdnickiego, wskazuje jednoznacznie, że od roku 2017 występuje znaczny i proporcjonalny spadek bezrobocia. Zjawisko to występuje na terenie całego kraju i jest odzwierciedleniem dobrej sytuacji na rynku pracy i zmniejszającym się bezrobociem na terenie całego powiatu. Chcąc monitorować rynek pracy i rozwijać jego poszczególne instrumenty, Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy przygotowuje przynajmniej raz na rok raporty na temat sytuacji rynku pracy w powiecie.

Prowadzenie edukacji w zakresie dostosowania do nowych zawodów i umiejętności.

Tabela 33. Podnoszenie kompetencji i umiejętności osób bezrobotnych w Powiecie Świdnickim w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba osób, która uzyskała stypendium na dalszą naukę	1	0	0	1	1	0
Liczba osób, która uzyskała skierowanie do odbycia przygotowania do odbycia zawodu	1	0	0	0	0	0
Liczba osób skierowanych na szkolenie	307	171	62	45	45	30
Inne formy podnoszenia kwalifikacji:	9	39	21	17		
a) Liczba osób, które otrzymały bonuszkoleniowy	0	0	5	4	13	27
b) Liczba osób, którym sfinansowano studia podyplomowe	14	7	1	3	0	0

c) Liczba osób, którym sfinansowano koszty egzaminów	14	212	454	451	1	1
d) Liczba uczestników kształcenia ustawicznego w ramach środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego					280	592
Liczba przedsięwzięć dla młodzieży, np. Tydzień Kariery, itp.	2	2	2	3	3	2
Liczba zajęć dla młodzieży z zakresu orientacji zawodowej	4	2	2	6	6	3

Niezwykle istotnym czynnikiem aktywizującym osoby bezrobotne zagrożone marginalizacją społeczną jest prowadzenie edukacji w zakresie dostosowania jej do nowych zawodów i umiejętności. Chcąc zwiększyć szansę na zatrudnienie osób bezrobotnym, niezbędne jest nabycie przez nie nowych kwalifikacji i zdobywanie nowej wiedzy. Mając to na uwadze na przełomie lat 2014-2019 Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy wspierał osoby bezrobotne między innymi kierując je na szkolenia. I tak w 2014 roku ze szkoleń skorzystało 307 bezrobotnych, w roku 2015 liczba bezrobotnych korzystających ze szkoleń znacząco zmalała do 171, a w roku 2016 na szkolenia skierowano jedynie 62 osoby, w roku 2017 i 2018, ze szkoleń skorzystało jedynie 45 osób. W roku 2019 liczba bezrobotnych skierowanych na szkolenia ponownie się zmniejszyła i wyniosła 30 osób. Ponadto w latach 2014 i 2017-2018, jedna osoba bezrobotna uzyskała stypendium na dalszą naukę, a także w roku 2014 jedna osoba została skierowana do odbycia przygotowania do odbycia zawodu. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdnicy osoby bezrobotne mogły ponadto otrzymać boni szkoleniowy (rok 2014 – 9 osób, rok 2015 wzrost do 39 osób, rok 2016 – 21 osób, rok 2017 roku – 17 osób, rok 2018 – 13 osób, rok 2019 – 27 osób), mogły liczyć na sfinansowanie studiów podyplomowych (rok 2016 – 5 osób, rok 2017 – 4 osoby), sfinansowanie kosztów egzaminów (rok 2014 – 14 osób, rok 2015 – 7 osób, od roku 2016 do 2019 po 1 osobie), a także skorzystać z kształcenia ustawicznego w ramach środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (rok 2014 – 14 osób, rok 2015 – 212 osób, rok 2016 – 454 osoby, rok 2017 roku – 451 osób, rok 2018 – 280 osób, rok 2019 – 592 osoby). Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy chcąc wspierać aktywność zawodową młodzieży, organizował różne przedsięwzięcia, jak np. Tydzień Kariery (odbywał się on dwa, trzy razy w roku na przestrzeni lat 2014-2019), czy zajęcia z orientacji zawodowej.

Rozwój działań wspierających aktywność zawodową, edukacyjną, społeczną.

Poza wyżej wymienionymi działaniami zmierzającymi do aktywizacji osób zagrożonych marginalizacją społeczną, Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy na przestrzeni lat 2014-2019 realizował szereg programów, których celem było wspieranie aktywności zawodowej bezrobotnych i podnoszenie ich kompetencji, tj.:

- Projekt "Aktywny powrót",
- Projekt "Odkryj swój kapitał",
- "Program Bezrobotni dla gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej",
- "Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników",
- "Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 30 roku życia",
- "Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej - dla osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy określonych w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy",
- "Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat",
- Projekt "Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie świdnickim",
- Aktywizacja osób młodych w wieku od 30 roku życia pozostających bez zatrudnienia, znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie świdnickim",
- Program Regionalny skierowany do osób w wieku powyżej 50 roku życia,
- Program Aktywizacja i Integracja,
- "Program realizacji robót publicznych w regionach wysokiego bezrobocia",
- Program Specjalny Czas na zmianę",
- "Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia oraz na terenach rewitalizowanych, a także realizowanych w ramach Narodowego Programu Mieszkaniowego Mieszkanie Plus"
- „Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w wieku 45 lat i powyżej”,
- „Program stażowy w placówkach ARMIR”,
- Program Specjalny „Kierunek Praca”.

Tabela 34. Projekty zrealizowane ze środków zewnętrznych przez Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba zrealizowanych projektów z wykorzystaniem środków finansowych z Unii Europejskiej	2	3	2	2	2	2
Wysokość pozyskanych środków z Unii Europejskiej na aktywizację społeczną i zawodową	9792036,28 zł	4818400,83 zł	6160853,56 zł	6777553,42 zł	6146028,43 zł	6266800,00 zł
Wysokość środków PFRON wykorzystanych na						

aktywizację osób z niepełno sprawnościami	499 991,65 zł	522 073,41 zł	299 929,73 zł	291 056,00 zł	293 176,73 zł	299 708,86 zł
Inne działania:						
a) Liczba osób objętych Programem Aktywizacja i Integracja	0	20	10	0	0	0
b) Liczba osób objętych Programem Specjalnym Czas na zmianę	0	0	68	0	0	0
c) Spotkania informacyjne dla pracodawców z udziałem PIP i Straży Granicznej dot. procedury zatrudniania cudzoziemców	0	0	0	0	1	0

Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy na przestrzeni lat 2014-2019 zrealizował kilka projektów z wykorzystaniem zewnętrznych środków finansowych. W roku 2014 pozyskano 2 projekty Unijne. Wysokość przyznanych środków na aktywizację społeczną i zawodową bezrobotnych wynosiła 9 792 036,28 zł, a wysokość środków PFRON na aktywizację osób z niepełnosprawnościami była równa kwocie 499 991,65 zł. W roku 2015 liczba zrealizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy projektów zwiększyła się do 3, jednak wysokość pozyskanych dotacji z Unii Europejskiej była na znacznie niższym poziomie niż w roku ubiegłym. Kwota pozyskanych środków zewnętrznych na aktywizację społeczną i zawodową wynosiła 4 818 400,83 zł, z kolei wysokość przyznanych środków z PFRON to 522 073,41 zł. W roku 2016 zrealizowane zostały 2 projekty i w porównaniu do roku poprzedniego zwiększyła się wysokość pozyskanych środków z Unii Europejskiej na aktywizację bezrobotnych do kwoty 6 160 853,56 zł, zmniejszeniu uległa przyznana kwota na aktywizację osób z niepełnosprawnościami – 299 929,73 zł. W 2017 roku Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy pozyskał 2 projekty Unijne. Wysokość przyznanych środków na aktywizację społeczną i zawodową bezrobotnych wynosiła 6 777 553,42 zł, a wysokość środków PFRON na aktywizację osób z niepełnosprawnościami była równa kwocie 291 056,00 zł. Z kolei w roku 2018 Instytucji udało się pozyskać dotację na realizację kolejnych 2 projektów o wysokości 6 146 028,43 zł, a także przyznano Jednostce środki z PFRON w kwocie 292 176,73 zł na aktywizację osób z niepełnosprawnościami. W roku 2019 Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy zrealizował 2 projekty z wykorzystaniem środków finansowych z Unii Europejskiej i pozyskał na ich realizację kwotę 6 266 800 zł. Urząd z PFRON otrzymał także środki w wysokości 299 708,86 zł, które wykorzystał na aktywizację osób z niepełno
sprawnościami. Ponadto w 2019 roku Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy zrealizował 3 projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego („Program stażowy w placówce ARMiR”, Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w

powiecie świdnickim”, a także projekt „Aktywizacja osób od 30 roku życia pozostających bez zatrudnienia w powiecie świdnickim”). Z projektów tych skorzystało łącznie 741 bezrobotnych, a ich celem był rozwój aktywności zawodowej, edukacyjnej i społecznej mieszkańców powiatu.

Podsumowanie

Działania podejmowane w kolejnych latach realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Świdnickiego, co do zasady stanowią działania o charakterze długofalowym i interdyscyplinarnym. Powstały one na kanwie doświadczeń lat poprzednich. Obserwacja lokalnych uwarunkowań prowadzi do wniosku, że pomimo ogólnej poprawy sytuacji materialnej rodzin najuboższych w wyniku spadku poziomu bezrobocia i wprowadzenia form finansowego wspierania rodzin z dziećmi, w dalszym ciągu pozostaje grupa beneficjentów zagrożonych marginalizacją i potrzebujących wsparcia. Dowodzi to faktu, iż u podstaw ubóstwa i innych kluczowych problemów społecznych nie zawsze leży brak pracy. Należy zaznaczyć, że długoterminowa i trwała poprawa sytuacji osób w kryzysie wymaga przede wszystkim takich rozwiązań, które pomogą korygować niewłaściwe postawy i zmotywują do zmian, a także wspomogą rodziny we właściwym wypełnianiu ich funkcji. Biorąc pod uwagę, iż postawy i cechy osobowościowe kształtują się od najmłodszych lat, ważnym elementem jest także rozwijanie form wspierania właściwego rozwoju dzieci i młodzieży. Wyzwaniem jest także wzrastająca liczba osób starszych i niepełnosprawnych, które nie mogą liczyć na pomoc ze strony najbliższych. W tym przypadku, poza nieodzownym wsparciem o charakterze materialnym i usługowym, konieczne jest prowadzenie działań służących rozwijaniu infrastruktury zdrowotnej i propagujących zdrowy tryb życia i aktywne starzenie się.

Realizacja Strategii w kolejnych latach powinna zatem dążyć do dalszego doskonalenia i intensyfikacji działań służących trwałej poprawie warunków życia mieszkańców Powiatu Świdnickiego.